

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - СМОЛЯН

Състояние на околната среда

Г О Д И Ш Н И К
2009 год.

Смолян, 2010 г.

Съкращения	3
1. Компоненти на околната среда	5
1.1. Въздух	5
1.1.1. Имисии	5
1.1.2. Емисии	5
1.1.2.1. Емисии от горивни източници	7
1.1.2.2. Емисии от Летливи органични съединения /ЛОС/	7
1.1.2.3. Озоноразрушаващи вещества	8
1.2. Води	10
1.2.1. Физико – химичен мониторинг – повърхностни води	10
1.2.2. Мониторинг на отпадъчни води	12
1.2.3. Хидробиологичен мониторинг	12
1.2.4. Микробиологичен мониторинг	14
1.2.5. Хидротехнически съоръжения	14
1.2.6. Микроязовири и хвостохранилища	15
1.2.7. Водопотребление и водоснабдяване	16
1.3. Земи и почви	18
1.3.1. Общо състояние	18
1.3.2. Пестициди	19
1.4. Защитени територии и биоразнообразие	19
1.4.1. Защитени територии	19
1.4.2. Биологично разнообразие	20
1.5. Земни недра и подземни богатства	21
2. Фактори на въздействие	24
2.1. Отпадъци	24
2.1.1. Битови и строителни отпадъци	24
2.1.2. Отпадъци от опаковки	27
2.1.3. Биоразградими отпадъци	29
2.1.4. Масово разпространени отпадъци	30
2.1.5. Производствени и опасни отпадъци	31
2.2. Шум	33
2.3. Радиология	36
2.4. Опасни химични вещества	37
2.4.1. Опасни химични вещества и управление на риска	37
2.4.2. Директива СЕВЕЗО	38
3. Комплексна фонова станция “Рожен”	39
3.1. Въздух - имисии, метеорологични и физични данни	39
3.2. Води - повърхностни	41
3.3. Растителност	42
3.4. Почви	43
4. Проекти и обекти с екологично предназначение	43
5. Екологично законодателство. Превантивна дейност	45
5.1. Екологично законодателство и контролна дейност	45
5.2. Оценка на въздействието върху околната среда, Екологична оценка и Комплексни разрешителни	46

Съкращения

- АБ - Асфалтова база
- АИС - Автоматична измервателна станция
- БД УВ ЗБР – Благоевград – Басейнова дирекция за управление на водите - западно беломорски район с център Благоевград
- БД УВ ИБР – Пловдив - Басейнова дирекция за управление на водите - източно беломорски район с център Пловдив
- БИ – Биотичен индекс
- БО – Болнични отпадъци , СО – Строителни отпадъци, ПО – Промислени отпадъци,
- ГПСОВ – Градска пречиствателна станция за отпадни води
- ГФ – Горски фонд
- ДАМС – Държавна агенция за младежта и спорта
- ДБ – Държавен бюджет
- ДДС – Държавно дивечовъдно стопанство
- ДЛ – Държавно лесничейство
- ДОВОС – Доклад по оценка на въздействието върху околната среда
- ЕО – Екологична оценка
- ЕС – Европейски съюз
- ЗМ – Защитена местност
- ЗОЗЗ – Закон за опазване на земеделските земи
- ЗРА – Закон за рибарството и аквакултурите
- ЗТ – Защитена територия
- ЗУО – закон за управление на отпадъците
- ИАОС - Изпълнителна агенция по околна среда
- ИО – Инертни отпадъци,
- КАВ – Качество на атмосферния въздух
- КФС Рожен – Комплексна фонова станция РОЖЕН
- ЛОС – Летливи органични съединения
- МАС - Мобилна измервателна станция
- МБАЛ – Многопрофилна болница за активно лечение
- МВЕЦ – Малка водно електрическа централа
- МЗ – Министерство на здравеопазването
- МЗГ – Министерство на земеделието и горите
- МОСВ - Министерство на околната среда и водите
- МРРБ – Министерство на регионалното развитие и благоустройството
- МС – Министерски съвет
- НО – Неопасни отпадъци,
- НПО – Неправителствена организация
- НПУДО – Национална програма по управление на дейностите по отпадъците
- НСМ – Национална система за мониторинг
- ОБ – Общински бюджет
- ОБА – Общинска администрация
- ОВОС – Оценка на въздействие върху околната среда
- ОО – Опасни отпадъци
- ПДК – Пределно допустими концентрации
- ПЗ – Природна забележителност
- ПКЗНБАК – Постоянна комисия за защита на населението при бедствия, аварии и катастрофи
- ППЗГ – Правилник за приложение на закона за горите
- ППЗЛОД – Правилник за прилагане на закона за лова и опазване на дивеча
- ПС – Пречиствателно съоръжение
- ПСОВ - Пречиствателна станция за отпадни води
- ПУДООС – Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
- РИОСВ-Смолян – Регионална инспекция по околната среда и водите - Смолян
- РКС – Районен кооперативен съюз
- РЛ-Пловдив – Регионална лаборатория Пловдив
- РЛ-Смолян – Регионална лаборатория Пловдив
- РУГ-Смолян – Регионално управление на горите Смолян
- РШ – Ревизионна шахта
- ТБО – твърди битови отпадъци
- ХХ – хвостохранилище

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ - СМОЛЯН

Адрес: ул. "Дичо Петров" № 16, пк. 99, гр. Смолян

Пощенски код: 4700, Телефонен код: 0301

Регионална инспекция по околната среда и водите - Смолян

- Директор 62764, 60113, GSM-0888-809 184,
- Дежурен телефон, информация – 60100;
- Факс - 60121;
- Главен счетоводител – 60104;
- Офис за компл. обслужване – 60119;
- Главен юрисконсулт – 60116;
- Каса и Човешки ресурси – 60761, 60105;
- Началник отдел "Контрол на околната среда", „Води” - 60108
- Началник отдел "Управление Отпадъци" - 60107;
- Началник отдел „Информационна дейност и Защита на природата” – 60111;
- "Биоразнообразие и защитени територии" – 60117,
- Сектор "Земни недра и води" – 60109;
- Сектор "Отпадъци" –; 60127
- Сектор "Въздух" – 60106;
- Направление "Превантивна дейност" – 60114;
- Инвестиционни проекти – 60118;
- Информационно обслужване – 60115;

Регионална лаборатория Смолян към ИАОС София

- Началник отдел "РЛ" – тел./факс- 60125, 65177,
- Лаборатория – Води – 60122; 65178
- Лаборатория – Въздух – 60123;
- Лаборатория – Микробиология – 60124
- email: rlab_smolian@mail.bg

Басейнова дирекция

"Източнобеломорски район" –

Регионално Бюро Смолян

- Старши експерти "Разрешителни регистри" – тел./fax - 60120
- Старши експерти "Контрол и връзки с обществеността" – тел. – 60126
- E – mail: bd_smolian@abv.bg

Публикуване на издадени Разрешения; Решения; Регистрационни документи; Удостоверения; Становища; Преценки и Оценки по ОВОС; Друга служебна информация –

<http://www1.government.bg/ras/regimes/index.html>

E – mail: riosv-smolyan@mbox.contact.bg

Министерство на околната среда и водите

<http://www.moew.government.bg>

РИОСВ – Смолян

<http://riewsm-bg.eu>

1. Компоненти на околната среда

1.1. Въздух

1.1.1. Имисии

В началото на 2009 год. започва работа автоматичната измервателна станция (АИС) /кръстовище на ул. „Родопи“, ул. „Наталия“ и ул. „Околовръстна“ в кв. Райково/, като първите официални резултати са от 08 януари. През 2009 са регистрирани 337 определения за фини прахови частици 10 ($ФПЧ_{10}$), като 94 от тях са наднормени или 28%. Съгласно изискванията за осигуряване качеството на измерванията, същите следва да се извършват в 90% от дните, разпределени равномерно в рамките на съответната календарна година. През 2009г. времевият обхват на измерванията е 92,33%. Въпреки, че съпоставка с предишен зимен сезон е трудно приложима /от началото на 2009г. функционира новата АИС/. При анализ само на първите тримесечия на 2008 и 2009г. /периода с много на брой и почти ежедневни превишения/ е видно, че през периода 01.01.2008 г. - 31.03.2008 г. са извършени 70 броя анализи за $ФПЧ_{10}$, от които наднормените стойности са 57 или 81% от всички анализи. През 2009 година извършените измервания са 73, от които наднормените стойности са 43 бр. или 59% от всички анализи. Средногодишната стойност през 2009г. е $46,789 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Дневните температури в края на м. февруари и началото на м. март през 2009 г. дадоха възможност сравнително рано да започне измиване на улиците в града, вследствие на което измерените наднормени резултати са по-малко на брой и с по-ниски стойности. През м. март 2008 г. са извършени 22 бр. анализи от които наднормените стойности са 13 или 59%, а през март 2009 г. от 29 бр. анализи наднормените стойности са 8 или 28%.

За сравнение през 2008 год. при 285 регистрирани данни (77,88 %), 164 от тях са с превишения или 57 % със средногодишна стойност $63,327 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Сравнение с данните от 2008 год. за серен диоксид и азотни оксиди не може да се направи, защото е преустановено измерването на цитираните замърсители на АИС-Смолян със заповед на министъра на ОСВ. Данните през годините са били идентични, без превишения.

При издадено предписание със срок 31 май 2009 год., община Смолян изготви програма за намаляване нивата на $ФПЧ-10$ на нейна територия. Програмата е приета с Решение № 95 на Общински съвет Смолян, състояло се на 26.06.2008 г. с протокол №9.

Дъждовното лято, предприетите мерки, заложи в общинската програма, както и редовното измиване на улиците са една от причините за силно намалелите наднормени стойности през 2009 г., от 164 през 2008 г. на 94 през 2009 г.

Измерените стойности за $ФПЧ$ през годините, показва още, че имаме тенденция стойностите в периода от м.ноември до м.април да са наднормени, като това се дължи на използваните горива в битовия сектор (дърва, въглища) и опясячаването на улиците през зимния сезон. През декември 2009 год. започна изграждане на „Рехабилитация и разширение на водоснабдителната и канализационната мрежа на град Смолян“. Реализацията на проекта е свързана с много изкопни работи и компрометиране на пътната инфраструктура в града. Видимо е и в настоящият момент, че улиците през които са прокарани новите водопроводи са много запрашени и имаме наличие на неорганизираните емисии. През периода на изпълнение на проекта ще имаме влошаване качеството на въздуха и с цел минимизиране на последствията следва също да се набележат мерки.

1.1.2. Емисии

На територията на РИОСВ-Смолян през 2009 год. се контролират 71 обекти източници на емисии по Наредба №1/2005 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии, 9 броя хладилни сервиси и 28 обекта със 108 климатични и хладилни инсталации с над 3 кг фреон, от които в три обекта имаме инсталации с над 30 кг фреон.

Обектите работещи с летливи органични съединения, контролирани от инспекцията са:

-33 броя, съгласно Наредба №7/2003 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации;

-58 броя бензиностанции, съгласно Наредба №16/1999 за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене и/или разтоварване и превоз на бензини;

-148 обекта, съгласно Наредбата от 2007 г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти и над 300 броя инвентаризирани паметници на културата, също попадащи в обхвата на наредбата.

През 2009 год. са извършени 308 проверки, дадени са 92 предписания. За сравнение през 2008 год. са извършени 289 проверки и са дадени 94 предписания.

Проверките на обекти, източници на емисии по Наредба №1/2005 г. са 87 броя, Проверките на обекти, работещи с ЛОС са 159, като:

-55 от тях са по Наредбата за ограничаване на емисиите от ЛОС;

-59 са проверките на бензиностанции по Наредба №16/1999 г.,

-45 на обектите по Наредба №7/2003 г.

Проверките на обекти работещи с озоноразрушаващи вещества са 62 броя.

Проверките по сигнали и жалби на граждани са 7 бр.

През настоящата година са съставени 5 акта за установяване на административни нарушения, издадени са 3 наказателни постановления и 2 предупреждения по чл.28, б. „а” от Закона за административните нарушения и наказания. Предупрежденията са издадени след своевременно предприети незабавни действия от страна на нарушителя и преценка на административно наказващия орган, че степента на нарушението не е с висока обществена опасност, не са замърсени компоненти на околната среда, в частност на въздуха, не са констатирани други нарушения на екологичното законодателство и дадените предписания са изпълнени. За сравнение през 2008 год. са съставени 6 акта за административно нарушение, издадени са 4 наказателни постановления и 2 предупреждения по чл.28, б. „а” от ЗАНН.

През 2009 год. се отчита леко завишение на извършените проверки в сравнение с 2008 год. Повечето проверки са на обекти, работещи с ЛОС и озоноразрушаващи вещества, лек е спада на проверки на обекти с емисии от горивни източници. Идентичен в сравнение с предходни години е и броят на съставените актове и пробите от обекти с източници на емисии. Наполовина е намалял броят на проверките по сигнали на граждани в сравнение с 2008 година. Броят на дадените предписания през разглежданите периоди са идентични, както и дадените предписания. Съставените актове са около 5-6 годишно, като през 2009 г. издадените наказателни постановления са за неизпълнени предписания.

Ежегодно, включително и през 2009 до общините се изпращат предписания във връзка с празника Сирни Заговезни за негорене на гуми и химични вещества.

В началото на 2009 г. бяха изпратени предписания до операторите на бензиностанции, които трябваше да бъдат приведени в съответствие с техническите изисквания на Наредба №16 до края на 2009 г.

Съгласно изискванията за събиране на данни при употребата на разтворители до фирмите в региона бяха изпратени предписания да представят информация за количествата вложен разтворител.

Предписанията за озоноразрушаващи вещества през 2009 г. са 19 бр., като основно са за представяне на дневници и за извършване проверки за херметичност.

1.1.2.1. Емисии от горивни източници

Проверките на обекти с емисии от горивни източници са 87 броя, за 2008 год. те са 94. Проверки по сигнали на граждани са 7, като през 2008 год. са 13, по-голямата част от жалбите са неоснователни.

Извършените емисионни пробонабирания през 2009 г. са:

Втора топкова мелница на обект рудник Флуорит – с.Михалково към „Геоминерал” АД – гр.София;

Специализирано звено „Отоплителна централа” към община Смолян;

Асфалтова база – с.Тикале към „БКС” ЕООД гр.Смолян;

„Белотекс-95” АД- гр.Златоград.

Поради силено намалелия обем и неритмичност на работа не е измерен обект Асфалтова база – землище с.Настан към „Родопа Трейс” ООД гр.Девин. Обектът е работил през 2009 год. общо 50 часа.

За замърсяване на въздуха над допустимите норми са наложени месечни имуществени санкции на „БКС” ЕООД гр.Смолян – 181 лв., на СЗ „ОЦ” към община Смолян – 195 лв. и на „Белотекс-95” АД гр.Златоград – 8 лева.

1.1.2.2. Емисии от Летливи органични съединения /ЛОС/

През 2009 год. проверките на обекти, работещи с летливи органични съединения (ЛОС) са 159, при 147 броя за 2008 год.

Извършени са 55 проверки на обекти попадащи в обхвата на Наредбата за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни лакове (ДВ,бр.20/2007год.). Проверени са обектите, съгласно утвърдения план по Наредбата. През 2008 год. са извършени 43 проверки на обекти попадащи в обхвата на тази Наредба.

Установява се, че част от инвентаризираните фирмите, реално не извършват дейност – например строителните фирми извършват предимно груб строеж – кофраж, бетон и армировка и дефакто не използват продукти по Наредбата или малки магазини по селата предлагат буквално по около 10 кутии лак или боя.

При проверките не се констатират нарушения по етикетирането на предлаганите продукти по Наредбата за ограничаване на ЛОС.

При сравнение на количествата реализирани продукти, съгласно Наредбата за 2008 г. (общо 710 тона) и 2009 г. (около 261 тона) ясно се вижда влиянието на икономическата криза, отразила се в най-голяма степен в строителството, една от основните икономически дейности в региона.

Във връзка с прилагането на Наредба №7/2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители са извършени 45 проверки, като 11 от тях са на хотели с 4 и 5 звезди за наличие на машини за химическо чистене. Установи се, че услугата се предлага, но се извършва в ателиетата в град Смолян.

Издадени са две решения за утвърждаване на Планове за Управление на Разтворители - (ПУР). За сравнение 44бр. са проверките на обекти, работещи с ЛОС по Наредба №7 през 2008 год. Видно е, че броят на обектите контролирани съгласно Наредбата е постоянен, като количествата използвани разтворители са идентични с предходните години.

През 2009г. са извършени 59 проверки на бензиностанции, същият е броят на проверките и през 2008 год. В началото на 2009 г. 10 бр. бензиностанции не бяха приведени в съответствие. След дадени предписания 8 от тях се приведоха в съответствие, 2 преустановиха работа, като на същите предстои цялостна реконструкция. С ДПК са въведени в експлоатация една нова бензиностанция на ЕТ „Мичо Порязов” гр.Рудозем и една след реконструкция на ЕТ „Костадин Кабаджов” гр.Мадан, за същия период на 2008 година са приети четири бензиностанции.

В края на 2009 год. всички бензиностанции на територията на РИОСВ-Смолян са приведени в съответствие и отговарят на техническите изисквания на Наредба №16.

Тенденцията при използването на ЛОС в региона показва:

- по отношение на Наредбата за бои и лакове, тенденцията е намаляване на броя на използваните продукти / за 2008 г. (общо 710 тона) и 2009 г. (около 261 тона)/, следствие на икономическата криза и затихващото строителство. Намалява броя на физическите и юридическите лица предлагачи и използващи продукти от Наредбата.

- по отношение на Наредба №7, броят на обектите подлежащи на контрол е постоянен, количествата използвани разтворители са идентични с предходните години.

- по отношение на Наредба №16, продължава да се приемат 2-3 нови бензиностанции годишно, като тенденцията е устойчива и постоянна през последните години. Следствие на увеличаващият се автомобилен трафик, се увеличава и употребата на бензини. Тенденцията също е постоянна през годините.

Характерна е и тенденцията чрез търговски операции на пазара, малките търговци да бъдат игнорирани и да останат само големите и утвърдени в бранша компании.

1.1.2.3. Озоноразрушаващи вещества

Проверките през периода на дневници и отразени в тях проверки за пропуски на озоноразрушаващи вещества са 62. Пропуски не са констатирани, през 2008 год. проверките са 35. Увеличението на проверките са дължи и на засиления контрол от страна както на РИОСВ, така и на хладилните техники, които предоставят своевременно информация за нови обекти.

Всички хладилни сервиси са предупредени за изискванията на Регламент №1005 от 2009 г. и за прекратяване използването от началото на 2010 г. на някои ФПП.

Анализ и сравнение на политиката по околна среда на местно ниво спрямо предходната година (стратегии, планове и програми, в териториалния обхват на РИОСВ)

Основните приоритети за опазване на чистотата на атмосферния въздух на национално и регионално ниво са:

- предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве и околна среда;
- спазване на принципите за устойчиво развитие;
- оптимално използване на природни ресурси и енергия;

Общите цели са:

- Ограничаване на отрицателното въздействие върху атмосферния въздух и създаване на здравословни условия за живот в региона;

- Осигуряване на здравословна и привлекателна околна среда във всички населени места;

- Постигане на съответствие с общоевропейските стандарти за качество на атмосферния въздух;

Специфичните цели са:

- Достигане на стандартите за качество на атмосферния въздух по всички показатели и поддържането им;

- Ограничаване вредното въздействие на транспорта върху качеството на атмосферния въздух;

- Достигане нормите за емисии от горивни инсталации;

- Във всички населени места концентрациите на суспендирани частици, фини прахови частици, озон, SO₂, NO_x, олово, СО и бензен въглероден оксид, тежки метали да не надвишават стандартите, заложи в националните наредби;

- Ограничаване вторичното замърсяване на въздуха от неорганизиран източници на емисии.

- Привеждане на системата за мониторинг и контрол на емисиите в предприятията, в съответствие с нормативните изисквания.

-Повишаване на обществената култура и формиране на отговорно поведение свързано с проблемите на замърсяването на атмосферния въздух.

-Достигане на общеевропейските норми за качество на атмосферния въздух върху територията на цялата страна, намаляване нивата на емисиите и подобряване на качеството на течните горива;

-Прекратяване употребата на вещества, които нарушават озоновия слой и намаляване емисиите на флуорирани парникови газове;

Източниците на замърсяване на въздуха на територията на инспекцията могат да бъдат групирани в следните основни групи:

- битови източници;
- автомобилен транспорт;
- горивни инсталации за технологични нужди и отопление;
- източници на ЛОС;
- неорганизираните емисии от строителство, рудодобив, зимно опясячаване;

Автомобилният транспорт отделя голям процент от емисиите на въглероден оксид, въглероден диоксид, азотни оксиди и летливи органични съединения. Остарелият автомобилен парк, по-големата част от регистрираните автомобили са над 10 години допълнително завишава емисионните натоварвания.

Значително увеличаване автомобилния трафик, който е с постоянна тенденция през годините увеличава емисиите от автомобилния транспорт, неизградения изцяло и неефективно използван околновръстен път на град Смолян, терасовидното разположение на населените места, съчетано с технологични /горива и изпускащи устройства/и метеорологични фактори създават предпоставки за замърсяване на неблагоприятно разположени сгради. Ограничени финансови средства на общините за инвестиции в околната среда и гражданите, забавя санирането на сгради, недовършени обекти

В региона единственият транспорт е автомобилният, като през последните години автомобилният трафик се увеличи значително. Недобрата пътна инфраструктура в региона обуславя изграждането и рехабилитацията на пътищата. В различна фаза на проектиране и изграждане са пътните артерии в региона, като предстои рехабилитация на пътя Пловдив-Смолян. Предстои изграждането в град Смолян на отсечката м. „Райковски ливади”- м. „Табаково”, както и цялостното изграждане на околновръстен път в гр. Смолян. Строителните дейности ще влошат КАВ, но същото ще бъде временно и с локален характер.

Слаби и силни страни на контролната дейност по КАВ

Слаби страни

Неблагоприятна тенденция е, че в новоизградените обекти на територията на инспекцията се монтират и експлоатират котли с различно гориво /ток, твърдо гориво, нафта/, без инвеститорите да се съобразяват с метеорологични и топографски дадености, като за вида гориво РИОСВ-Смолян научава “постфактум”, което силно затруднява дейността на инспекцията. Характерно е също така, че в обектите работещи с течно гориво сменят горивните си уредби без да отчитат кумулативния ефект.

При осъществявания периодичен контрол върху емисиите, отделяни от обекти на територията на инспекцията за наднормено замърсяване на въздуха са наложени имуществени санкции. Трябва да се отбележи, че санкциите не са високи и не стимулират предприемането на мерки за решаване на проблемите. Увеличеният инвеститорски интерес в региона до средата на 2009 г., и интензивното строителство влошава качеството на въздуха, като замърсяването беше предимно около площадките на изградените обекти и е с временен характер. При експлоатация на новоизградените обекти не се очаква негативно въздействие върху КАВ. През декември 2009 г. започна изграждане на „Рехабилитация и разширение на водоснабдителната и канализационната мрежа на град Смолян”, като до

завършването на проекта се очаква негативното въздействие върху качеството на въздуха да бъде значително.

В региона единственият транспорт е автомобилният, като през последните години автомобилният трафик се увеличи значително. Недобрата пътна инфраструктура в региона обуславя изграждането и рехабилитацията на пътищата. В различна фаза на проектиране и изграждане са пътните артерии в региона, като предстои рехабилитация на пътя Пловдив-Смолян. Предстои изграждането в град Смолян на отсечката м. „Райковски ливади”- м. „Табаково”, както и цялостното изграждане на околновръстен път в гр. Смолян. Строителните дейности ще влошат КАВ, но същото ще бъде временно и с локален характер.

Липсата на акредитирана лаборатория за измерване на ЛОС на територията на страната, затруднява работата на проверките по спазването на нормите на допустими емисии.

Законът за паметниците на културата е приет през 1969 год., оценката на обектите е правена преди години, като много от тях вече не съществуват и списъка не е актуализиран.

Липсва информация от Държавната Агенция по стандартизация и метрология за извършени проверки и констатации за качеството на течните горива.

Финансовата криза принуди много инвеститори да не завършат инвестиционните си намерения, така около не изградените обекти, вследствие нарушените терени и не изградена инфраструктура има наличие на неорганизираните емисии.

Липсата на финансов ресурс не дава възможност за подобряване топлотехническите характеристики на сградите, минимизира инвестициите свързани с компонентите на околната среда.

Силни страни

Доброто познаване на региона, както и на контролираните обекти, изградените респект и авторитет на инспекцията са предпоставки за отговорно поведение на фирмите и гражданите по отношение на спазването на екологичното законодателство.

Високите цени на енергоносителите принуждават собствениците на отоплителни инсталации да завишат контрола по разхода на гориво, оптимизират технологичния процес /топлоносителят се подава и използва по-рационално/, следят и използват сертифицирано гориво, използват гъвкаво работно време, инвестират в газифициране на отделни обекти - „Амер Спортс България” ЕООД – гр.Чепеларе, „Гама Кабел” АД – гр.Смолян, хотели в к.к Пампорово, което води до намаляване на емисиите от неподвижни горивни източници.

Развитието на туризма като основен отрасъл в региона изисква и налага като приоритет опазване на околната среда.

1.2.Води

1.2.1. Физико – химичен мониторинг – повърхностни води

Мониторинг на повърхностните води се извършва по един път на всяко тримесечие, или 4 пъти за календарна година. Местата, в които се извършва мониторинга са одобрени от Министъра на околната среда и водите и са залегнали в Национална система за екологичен мониторинг (НАСЕМ).

Резултатите за всеки пункт са дадени в таблично:

1.Поречие Арда – пункт р. Черна след кв. Устово

№	Показатели	норма	I ^{во} тримесечие 2009 год.	II ^{во} тримесечие 2009 год.	III ^{то} тримесечие 2009 год.	IV ^{то} тримесечие 2009 год.
1.	рН	6-8.5	7.85	7.49	8.12	7.19
2.	БПК ₅ [mg/l]	15	5.74	55.8	3.81	2.3
3.	Неразтворени в-ва	50	118	652	12	<5
4.	Азот амониев [mg/l]	2	0.280	0.047	0.381	0.262
5.	Азот нитритен [mg/l]	0.04	0.027	0.046	0.087	0.034
6.	Фосфати [mg/l]	1	0.128	0.350	0.577	0.275

Пункта за мониторинг е разположен под мястото, където от градският колектор се заустват непречистените отпадъчни води на гр. Смолян. До месец септември под с. Долно Влахово, отпадните води се заустваха без пречистване. През м. октомври 2009 год. се извършиха 72 часови проби на машините и съоръженията на ГПСОВ-Смолян и станцията се въведе в нормална експлоатация.

През първо, второ и трето тримесечие все още се наблюдават наднормени стойности по отделни показатели. След въвеждане на ГПСОВ-Смолян в експлоатация, вече замърсеността на водите на р. Черна е в нормите за II-ра категория водоприемник.

2. Поречие Арда – пункт р. Арда при с. Вехтино

№	Показатели	норма	I ^{во} тримесечие 2009 год.	II ^{по} тримесечие 2009 год.	III ^{то} тримесечие 2009 год.	IV ^{то} тримесечие 2009 год.
1.	pH	6-8.5	8.09	8.75	8.41	8.59
2.	БПК ₅ [mg/l]	15	1.35	1.7	1.93	1.7
3.	Неразтворени в-ва	50	10	8	13	8
4.	Азот амониев [mg/l]	2	0.113	0.078	0.055	0.044
5.	Азот нитритен [mg/l]	0.04	0.014	0.016	0.011	0.015
6.	Фосфати [mg/l]	1	0.133	0.073	0.197	0.111

През второто и четвъртото тримесечие има завишени стойности по показател pH - отпадъчните води от близко разположените населени места се заустват непречистени в р. Арда, което при маловодие води до завишени стойности

3. Поречие Арда – пункт р. Малка Арда при с. Баните

№	Показатели	норма	I ^{во} тримесечие 2009 год.	II ^{по} тримесечие 2009 год.	III ^{то} тримесечие 2009 год.	IV ^{то} тримесечие 2009 год.
1.	pH	6-8.5	7.91	8.07	8.28	8.20
2.	БПК ₅ [mg/l]	15	1.05	5.0	<1	2.0
3.	Неразтворени в-ва	50	60	156	<5	7
4.	Азот амониев [mg/l]	2	0.198	0.098	0.024	0.034
5.	Азот нитритен [mg/l]	0.04	0.020	0.022	0.028	0.007
6.	Фосфати [mg/l]	1	0.128	0.178	0.226	0.089

През второто тримесечие има завишени стойности по показател неразтворени вещества - отпадъчните води от близко разположените населени места се заустват непречистени в р. Малка Арда, което при маловодие води до завишени стойности.

4. Поречие Марица – пункт р. Въча след Девин

№	Показатели	норма	I ^{во} тримесечие 2009 год.	II ^{по} тримесечие 2009 год.	III ^{то} тримесечие 2009 год.	IV ^{то} тримесечие 2009 год.
1.	pH	6-8.5	8.22	7.04	8.45	7.45
2.	БПК ₅ [mg/l]	15	<1	1.30	<1	<1
3.	Неразтворени в-ва	50	<5	32	<5	<5
4.	Азот амониев [mg/l]	2	0.160	0.087	0.050	0.080
5.	Азот нитритен [mg/l]	0.04	0.013	0.015	0.023	0.012
6.	Фосфати [mg/l]	1	0.087	0.038	0.030	0.095

През годината няма наднормени стойности по изследваните показатели.

5. Поречие Места – пункт р. Доспат след Доспат

№	Показатели	норма	I ^{во} тримесечие 2009 год.	II ^{по} тримесечие 2009 год.	III ^{то} тримесечие 2009 год.	IV ^{то} тримесечие 2009 год.
1.	pH	6-8.5	7.6	7.51	7.48	7.54
2.	БПК ₅ [mg/l]	15	3.6	3.4	15.5	4.3

3.	Неразтворени в-ва	50	11	6	426	8
4.	Азот амониев [mg/l]	2	0.622	0.420	0.795	1.07
5.	Азот нитритен [mg/l]	0.04	0.042	0.041	0.118	0.049
6.	Фосфати [mg/l]	1	0.469	0.328	0.360	0.642

Дожеждащият канализационен колектор на гр. Доспат се зауства в р.Доспатска, без отпадните води да се пречистват, на 1 км. над пункта за пробонабиране и това води до наднормени стойности на замърсяващите вещества по показател неразтворени вещества и БПК₅, особено в месеците на лятно-есенно маловодие.

1.2.2. Мониторинг на отпадъчни води

Контролната дейност на РИОСВ-Смолян обхваща състоянието на отпадъчните води по поречията Арда, Места и Марица.

Общият брой извършени проверки за годината е 237. Замърсяването на водоприемниците с битови отпадъчни води се получава след населените места. На територията на РИОСВ-Смолян има изградени 4 градски пречиствателни станции за отпадъчни води (ГПСОВ) в населените места Рудозем, Златоград, Мадан и к.к. "Пампорово". През м.октомври, след провеждане на 72 часови проби, се пусна в нормална експлоатация и ГПСОВ-Смолян. В останалите общински центрове канализационната мрежа е изградена на 70% - 95% и се строят събирателни колектори до площадките, определени за изграждане на Градски пречиствателни станции за отпадни води /ГПСОВ/.

Немалък дял на замърсяването има и промишления сектор, като с най-високо съдържание на замърсяващи вещества са отпадъчните води от хранително-вкусовата промишленост, добивната, минно-добивната и минно-преработвателната. При обектите от хранително-вкусовата промишленост, замърсяването е с органичен характер: по показатели рН, БПК₅, НВ, общ азот, общ фосфор, а при останалите то е физико-химично: по показатели рН, ХПК, тежки метали (желязо, мед, цинк, кадмий, арсен, олово), цианиди, НВ. Другите обекти от промишления сектор формират отпадъчни води в малки количества и не оказват съществено вредно въздействие върху водните обекти.

Като се има в предвид икономическата конюнктура през 2009година, постоянния спад на промишленото производство и намаляването на промишлените отпадни води и тяхната замърсеност, води до оказване на незначително въздействие върху водите на водоприемниците, като основно замърсяването им се пада на битовите отпадни води от населените места. Това се вижда категорично от резултатите от провеждания мониторинг на реките след населените места, показани таблично в точка 1.2.1.

1.2.3. Хидробиологичен мониторинг

Хидробиологични данни за реките Арда, Въча, Чепеларска, Доспатска и техните притоци за 2009г.		
Река	Име на пункт	БИ
Поречие на р. Арда		
Арда	преди гр. Рудозем	3.5
Арда	след гр. Рудозем	3
Арда	след вливане на р. Маданска	3
Арда	Върбински мост	3
Арда	с.Вехтино	3
Арда	преди яз. "Кърджали", с.Китница	3.5
Арда	след гр.Кърджали, опашка на яз. "Студен кладенец"	1
Елховска	с.Елховец	3.5
Елховска	преди Войкова лъка	3.5
Маданска	след гр.Мадан, устие	3

Черна	гр. Смолян, кв. Райково	3
Черна	с. Търън	3
Черна	устие	3
Уваджик	мост за с. Бял Извор	3
Върбица	преди гр. Златоград	3
Върбица	с. Бенковски	3
Върбица	мост с. Крилатица	3
Върбица	преди гр. Момчилград	3
Гидюрска	п.с. Фабрика	1
Гидюрска	преди мост за п. с. Ерма река	3
Гидюрска	устие	3
Крумовица	преди Крумовград	3
Крумовица	след Крумовград	3
Крумовица	преди устие, мост за с. Морянци	3
Поречие на р. Вьча		
Вьча	между с. Буйново и с. Ягодина	4
Вьча	Ягодинската пещера	4
Вьча	гр. Девин - въжения мост	3.5
Вьча	с. Михалково, мост за с. Селча	2
Вьча	след гр. Кричим	3.5
Вьча	с. Кадиево	3.5
Широколъшка	с. Стойките	4
Широколъшка	устие	4
Девинска	преди гр. Девин	4.5
Девинска	устие след гр. Девин	2
Поречие на р. Чепеларска		
Чепеларска	преди гр. Чепеларе	4
Чепеларска	след гр. Чепеларе	1.5
Чепеларска	с. Нареченски бани	3.5
Чепеларска	Юговско ханче, преди р. Юговска	3.5
Чепеларска	след р. Юговска	3.5
Чепеларска	с. Бачково	4
Юговска	преди гр. Лъки	4
Юговска	след гр. Лъки	4
Юговска	устие, Юговско ханче	3.5
Луковица	между с. Добралък и с. Яврово	5
Луковица	устие, Луковски ханчета	5
Поречие на р. Доспатска		
Доспатска	с. Сърница, преди вливане в яз. Доспат	4
Доспатска	след гр. Доспат	2
Доспатска	с. Барутин	2.5
Доспатска	мост за с. Црънча, след Владово дере	3.5

Биотичен индекс (БИ) - относително обилие на индикаторни групи. Методиката се използва за биологична оценка на качеството на речните води и не определя екологичен статус съгласно изискванията на Рамковата Директива за Водите 2000/60/ЕС. Използвана е следната оценъчна скала: БИ 1,1-2 – силно замърсени; БИ 2,2-3 – замърсени; БИ 3 – средно замърсени; БИ 3-4 – слабо замърсени; БИ 4,4-5,5 – не замърсени. Използваната оценъчна скала не е типова специфична.

1.2.4. Микробиологичен мониторинг

Извършен е микробиологичен мониторинг на повърхностни води по Наредба № 7 /1986 г.

№ по ред	Река езеро извор	Брой пунктове	Брой проби	Брой показатели	Превишени показатели	Брой проби, несъответстващи на категорията	Брой проби, съответстващи на категорията
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	р. Чепеларска - извор	1	4	4	-	-	4
2.	р. Бяла над с. Соколовци	1	4	4	-	-	4
3.	Мътното езеро	1	1	4	-	-	1
4.	Тревистото езеро	1	1	4	-	-	2

През 2009 год. се беше извършен микробиологичен мониторинг на 4 водоизточника. Изследваха се общо за годината 10 бр. водни проби - 4 бр. от извора на р. Чепеларска и 6 бр. от повърхностни води / река Бяла и езерата Мътното и Тревистото /.

Общият брой анализирани показатели е 16. От изследваните проби всички отговарят на нормите за съответната категория.

Повърхностните течащи води, както и тези от езерата се изследваха по четири показатели, съгласно Наредба № 7 /ДВ, бр. 96/86г./: общ брой микроорганизми в 1 мл, общ колититър в мл, ешерихия колититър в 1мл. и патогенни микроорганизми /салмонела/.

Замърсяването на реките и езерата, завишено от един до няколко порядъка предимно по показателите общ колититър и ешерихия колититър, свидетелства за наличието на колибактерии в 0,1, 0,01 и 0,001 милилитра. Допустимата норма за I и II категория за колититър е 1 мл, а за ешерихия колититър е 10 мл. Това е най-малкото количество вода в милилитри, в което се допуска наличие на колибактерии.

Патогенни микроорганизми от род салмонела не се допускат и не са доказвани до сега в изследваните водни проби.

1.2.5. Хидротехнически съоръжения

Язовир Доспат

Водите на язовира се ползват за производство на електроенергия и напояване. Електроенергия се произвежда от водна електрическа централа (ВЕЦ) "Тешел" и водна електрическа централа (ВЕЦ) „Девин“. Водите използвани за електроенергия и напояване са съгласно месечните графици за ползване на водите на комплексните язовири, утвърдени от Министъра на ОСВ.

Изпълнението на графика за ползване на водите на язовира е както следва:

Месец	Обем на язовира в края на месеца /10 ⁶ .м ³ /	Разрешено водно количество за производство на ел.енергия от ВЕЦ "Тешел" /10 ⁶ .м ³ /	Ползвано водно количество /10 ⁶ .м ³ / от ВЕЦ "Тешел"	Ползвани водни количества /10 ⁶ .м ³ / за водоснабдяване на община Сатовча от СД "Бистрица"	За екологични нужди от СД и язовирното езеро/ млн. м ³ /	Ползвани водни количества /10 ⁶ .м ³ / за напояване
Януари	381,302,000	20.000	12.963	0.090	1.026	0
Февруари	401,118,000	10.000	8.023	0.093	0.927	0
Март	419,258,000	15.400	12.117	0.077	1.026	0
Април	431,071,000	25.400	24.902	0.071	0.993	0
Май	443,079,000	20.400	12.680	0.073	1.026	0
Юни	435,257,000	20.406	20.464	0.086	0.993	0
Юли	446,274,000	2.400	2.585	0.086	4.223	0
Август	439,003,000	30.400	10.246	0.097	2.940	0

Септември	425,122,000	20.400	15.813	0.099	1.675	0
Октомври	419,895,000	25.400	16.666	0.085	1.026	0
Ноември	417,031,000	20.400	17.566	0.093	0.841	0
Декември	436,689,000	20.400	20.015	0.069	1.026	0

Басейнова дирекция за управление на водите – Западнбеломорски район – Благоевград извършва контрол по изпълнението на графика за ползване на водите от яз. Доспат

За поддържане на екологичното равновесие и поддържане живота в р.Доспатска, съгласно Разрешително за водоползване №1261/28.10.2002 г., Предприятие “Язовири и каскади” към НЕК – ЕАД се задължава да изпуска водно количество 150л./сек целогодишно след язовирната стена.

Водите на язовир “Доспат” са включени в Националната система за мониторинг на повърхностни води. Съгласно програмата на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) водите се изследват от Регионална лаборатория – Смолян всяко тримесечие. Мястото на пробовземане е определено в пункт преди язовирната стена. От анализите на пробите извършени в Регионална лаборатория – Смолян се заключава, че водите от яз. Доспат отговарят на нормите за втора категория водоприемник, съгласно Наредба № 7/1986год..

№	Показатели	норма	I ^{во} тримесечие 2008 год.	II ^{по} тримесечие 2008 год.	III ^{то} тримесечие 2008 год.	IV ^{то} тримесечие 2008 год.
1.	pH	6-8.5	7.38	8.19	7.9	7.85
2.	Насищане с O ₂ %	40	95	88	100	72
3.	Разтворен O ₂ [mg/l]	4	10.7	7.9	8.2	7.0
4.	БПК ₅ [mg/l]	15	1.2	1.1	<1	<1
5.	Неразтворени в-ва	50	6	<5	<5	<5
6.	Азот амониев [mg/l]	2	0.169	0.095	0.048	0.020
7.	Азот нитритен [mg/l]	0.04	0.012	0.012	0.011	0.005
8.	Фосфати [mg/l]	1	0.037	0.020	<0.015	<0.015

1.2.6. Микроязовири и хвостохранилища

Басейновите дирекции за управление на водите – Източнбеломорски район - Пловдив и Западнбеломорски район – Благоевград и Гражданска Защита - Смолян контролират състоянието и експлоатацията на микроязовири. Контролът на хвостохранилищата се извършва от РИОСВ – Смолян, Басейнова дирекция за управление на водите – Източнбеломорски район - Пловдив и Гражданска Защита-Смолян. На територията на РИОСВ -Смолян има изградени три хвостохранилища: ХХ “Ерма река”, ХХ “Рудозем-2” и ХХ “Лъки-2 комплекс”. За ХХ “Лъки-2 комплекс” е въведен оборотен цикъл на отпадните води по схемата: Лъкинска обогатителна фабрика-езеро на временно ХХ”Лъки-2”-хоризонтален утайтел-помпена станция-Лъкинска обогатителна фабрика.

В приложената таблица е представено състоянието на хидротехническите съоръжени-микроязовири и хвостохранилища:

№	Наименование	Община	Собственост/Наемател	Предназначение	Техническо състояние
1	Микроязовир “Букова поляна”	Мадан	Община Мадан	напояване	добро
2	Язовир “Златоград”	Златоград	“Горубсо-Златоград” АД	Промислено и битово водоснабдяване	добро
3	Микроязовир “Давидково”	Баните	“ФИШ Трейдинг” ООД	Рибовъдство	добро
4	Микроязовир “Неделино”	Неделино	Община Неделино	Напояване и рибовъдство	лошо
5	Микроязовир “Лагера”	Смолян	ЛРД-Смолян	Рибовъдство	добро
6	Микроязовир “Киранов гъол”	Смолян	ЛРД-Смолян	Рибовъдство	добро
7	Микроязовир “Извора”	Борино	Манол Йорданов Велев- гр. София	Рибовъдство	добро

8	Хвостохранилище "Ерма река"	Златоград	"Горубсо-Златоград" АД	Пречистване на руднични води	добро
9	Хвостохранилище "Рудозем-2"	Рудозем	"Горубсо-РОФ" АД	Пречистване на руднични води	добро
10	Микроязовир "Букова поляна"	Мадан	Община Мадан	Напояване	добро
11	Микроязовир "Поляната"	Рудозем	Община Рудозем	Напояване	добро
12	Микроязовир "Кастракли"	Борино	Община Борино	Напояване	добро
13	Язовир "Хасидере"	Златоград	Община Златоград	Напояване	добро
14	Микроязовир "Барутин"	Смолян	Частна собственост Матеев/Апостолов	Напояване	добро
15	Микроязовир "Пампорово"	Смолян	"Пампорово" АД – КК "Пампорово"	Спортни цели	лошо
16	Микроязовир "Хайдушки поляни"	Смолян	„КРАСИН“ ООД-Смолян	Рибовъдство	добро
17.	Микроязовир "Пампорово"	Смолян	Частна собственост	Рибовъдство, спорт	добро
17	Язовир "Пловдивци"	Рудозем	Община Рудозем	Водоснабдяване	добро
18	Хвостохранилище "Лъки-2 комплекс"	Лъки	"Лъки-Инвест" АД	Пречистване на руднични води	добро

1.2.7. Водопотребление и водоснабдяване

Водопотреблението през годината в област Смолян по данни на "Водоснабдяване и канализация" ЕООД, гр. Смолян е както следва:

№ по ред	Общини	Население	Подадена вода	полезно използвана вода				Водопотребление		
				Общо	в това число		Загуби	Общо	в това число	
					население	Общ. сектор			население	Общ. сектор
Бр.	м ³	м ³	м ³	м ³	%	л/ж/ден	л/ж/ден	л/ж/ден		
1	2	3	4.	5	6.	7.	8.	9.	10.	11.
1	Баните	4,614	273,839	138,836	106,603	32,233	49.30%	82	63	19
2	Девин	13,564	1345,438	682,062	455,282	226,780	49.30%	138	92	46
3.	Доспат	9,747	660,600	334,888	251,262	83,626	49.30%	94	71	24
4.	Златоград	11,982	806,721	408,977	347,805	61,172	49.30%	94	80	14
5.	Борино	3,734	264,701	134,190	114,061	20,129	49.30%	98	84	15
6.	Мадан	8,447	503,706	255,392	189,523	65,869	49.30%	83	61	21
7.	Неделино	4,795	309,528	156,946	147,055	9,891	49.30%	90	84	6
8.	Рудозем	8,798	592,432	300,352	173,329	127,023	49.30%	94	54	40
9.	Смолян	42,634	3386,675	1716,843	1263,154	453,689	49.30%	110	81	29
10.	Чепеларе	7,928	835,741	423,692	290,605	133,087	49.30%	146	100	46
11.	к.к.Пампорово		620,619	314,630		314,630	49.30%			
Всичко		116 243	9600,000	4866,808	3338,679	1528,129	49.30%	115	79	36

На територията на РИОСВ-Смолян изграденото водоснабдяване на населените места спрямо броя на жителите е около 95 %, като канализационната мрежа и главни събирателни колектори са изградени на 70 %.

По информация на „В и К“ ЕООД гр. Смолян през 2009 г. е извършено ново строителство и реконструкции на съществуващи водопроводна и канализационни мрежи:

№	РАЙОНИ	Нови и подменени канализации	Нови и подменени водопроводи	Обща стойност
		/м/	/м/	/лв./
1.	РАЙОН АРДА		4 282	34 779,59

2.	РАЙОН БАНИТЕ		2 348	12 839,03
3.	РАЙОН ДЕВИН		4 773	167 385,45
4.	РАЙОН ДОСПАТ		10 631	120 038,67
5.	РАЙОН ЗЛАТОГРАД		780	37 033,68
6.	РАЙОН МАДАН		2 698	31 884,10
7.	РАЙОН НЕДЕЛИНО	30	540	11 392,67
8.	РАЙОН ПРЕВАЛА		1 418	28 912,99
9.	РАЙОН РУДОЗЕМ		2 135	26 778,78
10.	РАЙОН СМОЛЯН		3 037	149 128,05
11.	РАЙОН ХУБЧА		1 406	91 405,40
12.	РАЙОН ЧЕПЕЛАРЕ	736	1 674	41 430,76
	ОБЩО ЗА „В И К” ЕООД ГР. СМОЛЯН	766	35 722	753 009,17

Замърсяването на водоприемниците с битови отпадъчни води се получава главно след населените места. На територията на РИОСВ-Смолян има изградени 4 градски пречиствателни станции за отпадъчни води (ГПСОВ) в населените места Рудозем, Златоград, Мадан и к.к. “Пампорово”, през годината всичките ПСОВ даваха добър пречиствателен ефект. В края на 2009 година се извършиха 72 часови проби на ГПСОВ-Смолян, след което същата е пусната в експлоатация.

Замърсяването, идващо от промишления сектор, е с най-високо съдържание на замърсяващи вещества в отпадъчните води от хранително-вкусовата промишленост, минно-добивната и минно-преработвателната. При обектите от хранително-вкусовата промишленост е с органичен характер: по показатели рН, БПК₅, НВ, общ азот, общ фосфор, а при останалите то е физико-химично: по показатели рН, ХПК, тежки метали (желязо, мед, цинк, кадмий, арсен, олово), цианиди, НВ.

Другите обекти от промишления сектор формират отпадъчни води в малки количества и не оказват съществено вредно въздействие върху водните обекти.

XX „Рудозем-2” и XX „Ерма река” само с механично пречистване(утаяване) не могат да постигнат поставените норми в издадените разрешителни за заустване в повърхностен воден обект. През цялата 2009 година се наблюдава леко превишаване на нормите на ПДК по показател цианиди на изход колектор от XX „Рудозем-2”, докато след заустването на водите от XX „ Ерма река, през четвъртото тримесечие се наблюдава превишаване на нормите на ПДК при цинка. На изход колектор при XX „Рудозем – 2” стойностите на цианидите са в диапазон от 0.111 mg/l до 0.142 mg/l при поставена норма в издаденото разрешително 0.1 mg/l, с което не се указва отрицателно влияние в екологичното равновесие на р. Арда, докато при XX „Ерма река” стойността на цинка е 3.26 mg/l при поставена норма в разрешителното 3,0 mg/l, с което също не се указва отрицателно въздействие на р. Върбица.

От хранително-вкусовата промишленост по големите предприятия са: „П.А.Л. – БГ” ЕООД гр. София, цех за рибопреработка с. Беден; КД „Салвелинус Рея Фиш” гр. Доспат, цех за рибопреработка гр. Доспат; „Скорпион-21” ООД гр. Пловдив, МПП „Забърдо”; „Лактена” ООД с. Кутела, МПП „Кутела”; „Рожен-Милк” ООД с. Гълъбово, МПП „Давитково” и „Родопея-Белев” ООД гр. Смолян, МПП „Родопея”.

Всички предприятия имат изградени необходимите пречиствателни съоръжения за биологично пречистване на отпадните води и издадени разрешителни за заустване на производствени отпадни води в съответните водоприемници.

На територията контролирана от РИОСВ-Смолян има издадени 100 бр. разрешителни за заустване на отпадни води в повърхностни водни обекти , като 96 бр. са издадени от БД-ИБР с център гр. Пловдив, а от БД-ЗБР гр. Благоевград са 4 на брой.

1.3. Земи и почви

1.3.1. Общо състояние

През 2009 г. е проведен почвен мониторинг от „Националната система за почвен мониторинг”. Пробите се взети веднъж през годината, в периода 1 септември – 15 октомври 2009 г., преди извършване на есенното подхранване (торене), стриктно спазвайки местоположението за пробонабиране, със съответната точност на GPS. Пробите са вземани на две дълбочини: 0-10/10-40 см за необработваемите и 0-20/20-40 см. за обработваемите почви, като с оглед статистическата достоверност и обработка на данните се пробонабира в три повторения.

Изследваните почви са от 3 фонови пункта на площадката на Национална астрономическа обсерватория, зад хотел “Рожен” и на връх “Снежанка”, като съгласно методиката се пробонабира в мрежа от три кръга, на две дълбочини. Взети са проби и от пункт „Вранинци” – община Мадан.

Съгласно новите норми за съдържание на тежки метали за фонови почви отразени в допълнения към Наредба №3/1979год. и предвид това, че района на изследване се намира в богати на руди земни пластове, почти всички резултати са над допустимите концентрации. От извършеният анализ на 18 почвени проби, броя на наднормените е даден както следва: арсен – 6 проби; олово - 14 проби; мед – 12 проби; цинк - 13 проби; кобалт – 6 проби; никел – 12 проби.

Стойности на тежките метали в имисиите са представени по-долу:

№	Място на пробонабиране	Дълбочина,	pH	As	Pb	Cd	Cu	Zn	Co	Ni
		см		арсен	олово	кадмий	мед	цинк	кобалт	никел
			-	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg
Фонова стойност			-	10	26	0,4	34	88	20	46
1.	КФС” Рожен” 1 – кръг	0 – 5	6,14	4,85±0,33	27,90±3,37	0,266±0,014	46,22±3,17	88,94±12,09	19,64±1,02	106,0±5,4
		5 – 20	6,71	4,21±0,29	23,04±2,78	0,160±0,008	55,38±3,79	120,2±16,3	22,34±1,16	114,1±6,2
2.	КФС” Рожен” 2 – кръг	0 – 5	5,28	4,18±0,29	28,19±3,41	0,240±0,012	49,16±3,37	101,3±13,8	19,51±1,01	95,5±5,2
		5 – 20	5,42	4,04±0,28	26,12±3,16	0,186±0,010	59,91±4,10	113,4±15,4	21,08±1,09	97,1±5,2
3.	КФС” Рожен” 3 – кръг	0 – 5	6,02	3,00±0,20	31,15±3,76	0,266±0,014	44,96±3,08	100,7±13,7	18,34±0,95	108,7±5,9
		5 – 20	7,11	4,17±0,29	28,62±3,46	0,240±0,012	45,33±3,10	107,7±14,6	17,82±0,93	108,7±5,9
4.	Мотел”Рожен” 1-кръг	0 – 5	5,71	55,57±3,83	69,18±8,36	0,319±0,019	71,37±4,89	124,1±16,9	30,44±1,58	305,8±16,5
		5 – 20	6,03	70,63±4,87	55,86±6,75	0,266±0,014	74,12±5,08	132,4±18,0	33,72±1,75	384,6±20,8
5.	Мотел”Рожен” 2-кръг	0 – 5	5,71	86,11±5,94	65,64±7,93	0,293±0,015	84,33±5,78	128,4±17,5	31,47±1,63	290,7±15,7
		5 – 20	5,82	93,41±6,44	48,27±5,83	0,186±0,010	83,97±5,75	139,4±19,0	34,77±1,80	409,7±22,1
6.	Мотел”Рожен” 3-кръг	0 – 5	5,54	87,97±6,07	77,07±9,31	0,266±0,014	66,49±4,55	126,9±17,2	31,24±1,62	264,1±14,3
		5 – 20	5,73	96,37±6,65	68,70±8,30	0,213±0,011	67,13±4,60	125,6±17,1	33,68±1,75	332,2±17,9
7.	Вр.Снежанка 1-кръг	0 – 5	4,79	2,57±0,18	46,47±5,61	0,466±0,024	15,29±1,05	92,5±12,6	3,80±0,20	8,2±0,4
		5 – 20	5,08	5,08±0,35	36,03±4,35	0,166±0,009	12,49±0,86	62,6±8,5	3,95±0,21	8,5±0,5
8.	Вр.Снежанка 2-кръг	0 – 5	4,99	4,39±0,30	38,00±4,60	0,267±0,014	14,13±0,97	85,9±11,7	3,20±0,17	8,2±0,4
		5 – 20	5,18	4,90±0,34	37,38±4,52	0,133±0,007	12,26±0,84	57,32±7,8	3,32±0,17	9,3±0,5
9.	Вр.Снежанка 3-кръг	0 – 5	4,94	5,33±0,37	40,98±4,95	0,366±0,019	13,38±0,92	75,8±10,3	3,84±0,20	8,5±0,5
		5 – 20	5,12	4,75±0,33	39,22±4,74	0,166±0,009	10,95±0,75	56,7±7,7	3,72±0,19	8,3±0,4

№	Място на пробонабиране	Дълбочина	pH	As	Pb	Cd	Cu	Zn	Cr	Ni
				Ливади -30 Нива- 25	pH<6 90/60 pH 6-7,4 130/100 pH ≥7,4 150/120	pH <6 2,0/1,5 pH 6-7,4 2,5/2,0 pH ≥7,4 3,5/3,0	pH <6 80 pH 6- 7,4140/150 0 pH ≥7,4 200/300	pH<6 220/200 pH 6-7,4 390/320 pH ≥7,4 450/400	Ливади -250 Нива - 200	pH<6 70/90 pH 6-7,4 80/110 pH ≥7,4 110/150
		см	-	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg
10.	№213/ 1-кръг с.Вранинци	0 – 20	6,13	7,35±0,51	143,92±17,39	0,440±0,023	20,53±1,41	262,03±35,61	19,6±2,8	11,1±0,6
		20 – 40	6,31	6,90±0,50	140,42±16,96	0,440±0,023	20,58±1,41	281,2±38,2	17,0±2,5	10,4±0,6

11.	№213 / 2-кръг с.Вранинци	0 – 20	6,28	8,11±0,56	170,01±20,54	0,599±0,031	23,17±1,59	243,3±33,1	16,0±2,3	11,2±0,6
		20 – 40	6,34	7,96±0,55	145,91±17,63	0,519±0,027	22,98±1,57	282,3±38,4	16,8±2,4	10,6±0,6
12.	№213 / 3-кръг с.Вранинци	0 – 20	5,78	6,68±0,46	85,16±10,29	0,400±0,02	36,11±2,47	192,2±26,1	16,6±2,4	10,6±0,6
		20 - 40	5,95	6,05±0,42	91,63±11,07	0,440±0,023	36,95±2,53	225,1±30,6	18,4±2,7	10,5±0,6

В направление “Земи и почви” съществените проблеми са свързани с ерозията на почвите, локалното замърсяване с тежки метали и съществуването на обширни територии с нарушена почвена покривка от дейността на добивните предприятия.

Не са констатирани палене на стърнища и не са съставяни актове в тази връзка.

През 2009 год. са проведени 7 заседания на Комисията по чл.17 ал.1 т.1 от ЗОЗЗ към Областна дирекция “Земеделие и гори”, като са взети общо 258 броя решения във връзка искания за промяна предназначението на земя в Смолянски регион.

Извършен е мониторингът на почвите на територията на РИОСВ Смолян по Националната система за почвен мониторинг.

1.3.2. Пестициди

По отношение на пестицидите няма настъпила промяна през 2009 г. в съхранението на излезлите от употреба, с изтекъл срок и негодни препарати. Същите се съхраняват в 4 склада и не са приемани нови количества

На територията на Смолянски регион остават да работят 11 лицензирани фирми за продажба на продукти за растителна защита, които осъществяват дейността си в 12 броя селскостопански аптеки. До момента не са констатирани нарушения за завишени норми на торене.

1.4. Защитени територии и биоразнообразие

1.4.1. Защитени територии

През 2009 година не е настъпила промяна в площта на Защитените територии изключително държавна собственост и тя е 1315 ха. Това са резервати “Сосковчето”, “Казаните”, “Кастраклий” и “Червената стена” и Поддържани резервати “Амзово”, “Шабаница” и “Момчиловски дол”. Общата площ на всички категории защитени територии- Резервати /Р/, Природен резерват /ПР/, Защитена местност /ЗМ/ и Природна забележителност /ПЗ/ е в размер на 5538.528 ха.

През годината са изпълнени са дейности по отразяване в Картата на възстановената собственост на прекатегоризираните в защитени местности буферни зони на резервати „Сосковчето”, „Кастраклий”, на ПР „Шабаница”, „Момчиловски дол” и на обявената през 2008 година защитена местност „Караджа дере”.

Обявена е нова защитена местност „Пещера-Годумска дупка” в землището на гр.Неделино.

Като акцент на проверките е мониторинг на защитени територии „Триградското ждрело”, „Буйновското ждрело”, „Дълбок дол”, „Казаните” „Кастраклий”, „Момчиловски дол”, „Рожен”, „Ахматица-Момина вода”, „Сосковчето”, „Амзово”, „Смолянските езера” и други, както и на съответните горски екосистеми.

Във връзка с контрол на дейности в защитени територии са съгласувани План извлечения и технологични планове, като се предвижда усвояване на суха и паднала маса от горските екосистеми. Осъществяван е последващ контрол за спазване технологията и за ефекта от изпълнените мероприятия .

Не са констатирани сериозни нарушения и увреждане на екосистеми, както и на защитени територии, като цяло.

През 2009 година стартира процес по опресняване на границите на резерватите и попълване на маркировката, там където не е налична. Обозначени са границите на резервати „Сосковчето”, „Кастраклий”, на ПР „Шабаница”, „Момчиловски дол” с блажна боя.

Преместена е оградата на ПР „Амзово” по актуализираните граници в КВС.

Направен е частичен ремонт на екопътеката в резерват „Сосковчето”.

Във връзка с изпълнението на противопожарните планове за ЗТ изключителна държавна собственост-2009 г. и за осигуряване подход на противопожарна техника се извърши ремонт и поддръжка на пътя за резерват „Сосковчето” в м.„Арнаутското”. През 2009 година за първи път бяха назначени и пожаро-наблюдатели. Няма допуснати пожари.

Здравословното състояние на горските екосистеми на териториите - изключително държавна собственост е добро. Не са констатирани заболявания, съхнене и повреди от природни бедствия.

1.4.2. Биологично разнообразие

През 2009 година единствено РКС – Смолян е осъществявала дейност с лечебни растения на територията на РИОСВ – Смолян. Дейността по събиране, съхраняване и преработване на лечебни растения в постоянният пункт се осъществява от предварително инструктирани отговорни лица и се извършва при спазване на изискванията на Закона за лечебните растения.

На основание Заповед № РД – 73 /03.02.2009 г. на МОСВ и Заповед № РД – 08-287/27.02.2009 год. на Директора на РИОСВ – Смолян, одобрената квота за изкупуване на растения със специален режим на опазване и ползване – за РИОСВ – Смолян, цвят лечебна иглика (*Primula veris*) 100 кг. В края на годината РКС – Смолян представи в РИОСВ – Смолян отчет за изкупените, реализирани и налични количества билки.

- Изкупени билки от РКС – Смолян на билки в сухо състояние:

Цвят лечебна иглика – 50 кг.; Плод шипка –600 кг.; Плод синя хвойна – 3000 кг.; Плод офика – 120 кг.; Цвят бъз с къса дръжка – 250 кг.; Цвят липа официналис – 70 кг.; Лист липа – 90 кг.; Лист бреза – 2000 кг.

Регистрирани са нови трима производители на култивиран пирински /мурсалски/ чай.

През 2009 год. стартира системата за национален мониторинг на биологично разнообразие регламентиран с наредба на Министъра на околната среда и водите. В РИОСВ – Смолян бяха включени видовете кафява мечка и дива коза. По предварително утвърдени постоянни маршрути всяка пролет и есен ще се отчитат следи от присъствието на двата защитени вида. Мониторинга се извършва съвместно от МОСВ, ИАГ, НПО, Общини и доброволци с унифицирани формуляри и методика. Така ще бъде следена тенденцията за промени в популациите. През октомври в ДЛС – Извора, гр. Девин и ДЛС – Кормисош, гр. Лъки бяха преминати 13 маршрута за кафява мечка, а през ноември в ДЛС – Извора, ДЛС – Кормисош, ДГС – Мугла, ДГС – Смолян, ДГС – Хвойна, ДГС – Девин и ДГС – Триград се проведе мониторинга на Дива коза. За в бъдеще националният мониторинг ще се включват още растителни и животински видове и маршрути.

Изминалата година беше рекордна по регистриране на нападения на мечки върху селско стопанско имущество. Причините са комплексни: по - гъста популация на екземпляри в някои райони, по – бедната естествена хранителна база през годината, не достатъчно ефективно взети превантивни мерки от стопаните по опазване на имуществото. Всички случаи, за които има подадени жалби и са взети превантивни мерки за опазване на имуществото са оформени в протоколи от комисии и изготвени предложения за пълно обезщетение. Предложенията и протоколите от комисииите за оценка на щетите сме предоставили в МОСВ. По проект на LIFE + заедно със сдружение за дива природа „Балкани” работим по осигуряване на елктропастири, овчарски кучета и други превантивни мерки за защита на имуществото. В Италия бе проведено и първото обучение на експерти за създаване на екип за спешни случаи и проблеми, свързани с кафявата мечка.

Продължихме с мониторинга чрез радио-GPS нашияника поставен на мечката «Нева» през 2008 г. До 17.09.2009 г. получавахме данни за движението на мечката, която покриваше район от около 143 кв. км. от с. Петково община Баните, до с. Лилеково община Чепеларе с разстояние между двете крайни точки по права линия около 26 км.. Най – дългото разстоянието, което изминава за едно денонощие е около 5 - 6 км. Характерните и местообитания са иглолистните и смесените гори, храсталаците на прехода на гората и

селско стопански площи с преобладание на естествената растителност. След 17 септември се преустанови получаването на географски координати, поради изтощаване на батерията.

Бяха издадени два броя разрешителни за отстрел на проблемни кафяви мечки в ДГС – Славейно и ДЛС – Кормисош, като отстреляна беше само в Кормисош. СДП „Балкани” с разрешително на МОСВ в района на с. Триград улови един проблемен млад екземпляр, на който бе поставен радио-gps нашийник. Мечката безпроблемно зимува в бърлога в ЗМ «Триградско ждрело», където лова е забранен.

Състоянието на Дивата коза (*Capra capra*) и през 2009 г. също е стабилно. В момента тя е защитен вид и се управлява с план за действие за опазване на популациите. Отстрела се извършва на квотен принцип с разрешение до 8 % от числеността на популацията при минимум 15 % прираст и 30 бр. екземпляри в локалната популация. През 2009 година бяха отстреляни с 12 бр. по-малко кози спрямо предходната година. Издадени са три броя разрешителни за отстрел на диви кози на ДЛС – Извора, ДЛС – Кормисош, СЛР «Ловно - рибарско дружество» гр. Девин и четири броя разрешителни за улов на ДНП «Вигоша», ДЛС – Извора, СДП «Балкани» и РИОСВ - Смолян. В ДЛС – Кормисош са ползвани 6 броя Диви кози, в ДЛС – Извора - 12 бр. и една коза от СЛР – Девин. Не са улавяни кози за разселване.

1.5. Земни недра и подземни богатства

Добивът на минерални суровини (подземни богатства) е от жизненоважно значение за съществуването на хората и е в основата на всички останали стопански дейности. Подземните богатства са от изключително важно значение за стопанския живот в региона, които по Конституцията на Република България са изключителна държавна собственост, и ако пълноценно и ефективно се използват ще има добра суровинна база за бизнеса дълги години напред.

От друга страна, минно-добивната дейност е с висок инвестиционен, пазарен и екологичен риск, което повишава допълнително отговорностите, включително финансови, на инвеститорите, за да се изпълнят европейските изисквания.

Ефективно и пълноценно използване на минерално-суровинния потенциал в Смолянска област и общ. Лъки, обл. Пловдив, в съответствие с изискванията за устойчиво развитие, прилагане екологосъобразни технологии и в хармония с останалите стопански дейности е в основата на контролната дейност на РИОСВ Смолян. Контролирани дейности са: дейностите по търсене и/или проучване, добив и първична преработка на подземни богатства с цел опазване на земните недра и рационалното използване на подземните богатства територията.

Основна цел. Ефективно и пълноценно използване на минерално-суровинния потенциал на страната в съответствие с изискванията за устойчиво развитие, прилагане екологосъобразни технологии и в хармония с останалите стопански дейности.

Почвите, като един от основните компоненти на околната среда, са предмет на опазване, възстановяване и устойчиво ползване, за което е особено важно да се спазват Европейските изисквания и стандарти, нормативна база, структури и схеми за нейното прилагане.

Стратегическа цел беше провеждането на държавната политика на територията на РИОСВ Смолян, относно земните недра и почвите, а именно: *Осигуряване на информация за населението и опазване на земните недра и почвите.*

Оперативни цели:

1. Опазване на земните недра и рационално използване на подземните богатства, на територията на РИОСВ Смолян;

2. Осигуряване информация за населението и икономиката на територията под контрол на РИОСВ Смолян.

За постигането и на целите бяха положени много усилия през годината и може да се твърди че са постигнати. За изпълнението им е работено изхождайки от основни принципи от стратегията на страната за рационално използване на земните недра и почвите, като:

1. Добивът на подземни богатства се осъществява предимно от частноправни субекти.
2. Ясни правила и прозрачни процедури, недопускащи субективна намеса и корупция при провеждане конкурсите за разрешения за търсене и/или проучване и предоставяне концесии за добив на подземни богатства, изработени с участието на заинтересованите страни.
3. Ефективен контрол за недопускане незаконен добив на подземни богатства.
4. Определяне на ясни критерии и метод за размера на концесионните възнаграждения в Закона за подземните богатства, а не в подзаконовите актове.
5. Превеждане на 50% от концесионните такси на общините, на чиято територия се извършват дейностите по добива на полезни изкопаеми.
6. Нормативно уреждане на взаимоотношенията между държавните органи и националнопредставителната организация от добивния бранш, в интерес и на държавата, и на бизнеса.

7. Приемане и периодично актуализиране на дългосрочна стратегия за ефективно, пълноценно, комплексно и дълбочинно оползотворяване на наличните запаси от подземни природни богатства и развитие на добивната индустрия съвместно от държавата и бизнеса.

Извършената контролна дейност през 2009 год. обхваща всички действащи обекти и фирми за проучване, добив и първична преработка на минерални суровини на територията под контрол на РИОСВ Смолян. Дадени бяха становища за годишните им работни проекти за 2009 г., които бяха съгласувани от МОСВ.

През 2009 год. продължи работа по проучване, добив и/или първична преработка на полиметална сулфидна оловно-цинкова руда в следните частни дружества – “Минстрой Холдинг” АД, гр. Златоград, “Лъки Инвест” АД, гр. Лъки и “Горубсо-Мадан” АД, гр. Мадан.

Разрешителните за търсене и/или проучване на подземни богатства са намалели драстично, поради липса на интерес от инвеститори. Продължи работата по вече действащите търсения и проучвания в общините Смолян, Лъки, Мадан, Рудозем.

В приватизираните дружества се изпълняваха Програмите за привеждане на дейността им в съответствие с нормативната уредба и Програмите за ликвидиране на щети от стари замърсявания признати след приватизацията им. Относно решаването и отстраняване на проблемите от минали екологични щети, причинени до момента на приватизация, както и изпълнение на съответната *„Програма за отстраняване на минали екологични щети, причинени до момента на приватизация“* се изпълняват предвидените дейности. Извършените проверки от страна на РИОСВ Смолян не констатираха нарушения в компонентите на околната среда в резултат на изпълнението на работите и дейностите, залегнали в работните проекти на дружествата в това отношение. Необходимо е да се продължи с решаването на проблемите, които са включени в *“Програмата за привеждане на дейността на дружествата в съответствие с нормативната уредба по околна и работна среда”*, касаещи работата на хвостохранилищата за осигуряване и гарантиране на необходимия пречиствателен ефект, устойчивостта и стабилитета им. Програмата е част от условията поставени в Решенията по ОВОС на съответните дружества, взети от ВЕЕС на МОСВ, за да се очертае тенденция към подобряване на показателите и параметрите на компонентите на околната среда.

За хода на изпълнението на двете програми бяха изготвени и дадени съответните отчети пред МЕЕС към МОСВ със съответните доклади за контрол.

Всички дружества работят по утвърдени и съгласувани инженерни проекти за добива и първичната преработка на подземните богатства и спазват стриктно заложените мерки и мероприятия в разделите по опазване на компонентите на околната среда.

Рационалното използване на подземните богатства е в основата на всяка разработка, като към дружествата съществуват маркшайдерски и геоложки служби, които достоверно

отчитат развитието на минните работи и дават своевременни отчети за изпълнението на заложените натурални показатели. Тенденцията, която се очертава в стремежа на дружествата, чрез комплекс от мерки и мероприятия, изграждане и поддръжка на ПС, е към намаляване на замърсяванията на компонентите на околната среда.

В региона, по направление “Земни недра и Подземни богатства”, през последната година не е настъпила промяна в качеството на заустваните във водни обекти отпадъчни води от хвостохранилищата. Единствено отпадъчните води от ХХ “Лъки-2 - комплекс” отговарят на нормите. Това се дължи на подобрената технология на пречистване (ХХ “Лъки-2 - комплекс” работи като комплекс от горно и долно утаечно езеро) и р. Юговска е отбита посредством тунел. Хвостохранилище “Рудозем - 2” дава добър пречиствателен ефект с изключение на цианидите, които са малко над нормите, но не оказват вредно въздействие на водоприемника. ХХ “Ерма река” дава добър пречиствателен ефект по отношение на цианиди, но не успява да очисти тежките метали поради това, че там се вливат руднични отпадъчни води и р. Ерма не е отбита.

Аарийно-бедствена ситуация и залповото замърсяване на р. Лъкинска с изнасяне на отложен в миналото хвост в язовира на ХХ”Лъки-2 комплекс”, след продължилото дълго засушаване през 2008 г. предизвикаха мероприятия по заздравяване на стената на язовира към ХХ”Лъки-2” комплекс, които се изпълняваха през 2009 година. В момента язовира към пречиствателния комплекс е консервиран и не се използва от дружеството. Продължава да се изпълнява проект за противофилтрационни мероприятия за стената на ХХ”Лъки -2” – язовир с цел укрепване и заличаване на пукнатини и каверни, като до момента са изпълнени над половината от дейностите по проекта: променен е наклона на стената, положени са геотекстил, баластра, чакъл и пясък. Предстои торкретиране на стената до кота 604.

Дружествата продължават изпълнението на плановете си за собствен мониторинг на компонентите на околната среда в обсега на регионите на извършваната от тях дейност, като резултатите ще се дадат с отчет-анализ за тенденцията на състоянието на компонентите на околната среда в резултат на данните от собствения мониторинг в края на годината.

От предоставените резултати за извършен собствен мониторинг на дружествата и осъществения контрол от РИСОВ-Смолян е видно, че:

1. замърсявания над ПДК се установяват в рудничните води от р-к “Джурково” към “ЛЪКИ ИНВЕСТ”АД („Горубсо-Лъки”АД), ГР. ЛЪКИ, което е в следствие на недостатъчното пречистване на рудничните води по показателите неразтворени вещества и мед, преди тяхното заустване във водния обект – р. Джурковска, II категория водоприемник.

2. замърсявания над ПДК се установяват само в рудничните води от р-к “Крушев дол” към “ГОРУБСО-МАДАН”АД, ГР. МАДАН, което е в следствие на недостатъчното пречистване на тези води по показателите неразтворени вещества, кадмий и цинк преди тяхното заустване във повърхностния воден обект - втора категория водоприемник.

Поради недостатъчното пречистване на отпадните води заустващи в съответните реки-водоприемници, при производството от пречиствателните съоръжения – хвостохранилища, на дружествата се налагат имуществени санкции.

Рудничните води, излизаци от подземните пространства, в които се водят проучвателни и добивни работи продължават да замърсяват повърхностните водни обекти, в които се заустват, за което продължават да текат актуализираните месечни имуществени санкции на съответните дружества. В общия аспект през периода се наблюдава намаляване на концентрациите на внасяните вредни вещества с рудничните води при заустването им в съответните водни обекти в сравнение със същия период на изминали години.

Извършен е контрол във връзка с поддържането на информационната система “Земни недра и Подземни богатства”.

Съгласно Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети се провеждат дейности по управление на минните отпадъци.

През 2009 год. са извършени общо 106 бр. специализирани проверки на място и по документи в областта на опазването и рационалното използване на подземните богатства на

действащи обекти. Дадени са общо 11 предписания, които са изпълнени. Броя им е приблизително равен на тези извършени през изминали отчетни години. Няма съставени актове.

№	Дейности	2009 г.	2008 г.
1.	Общ брой извършени проверки	106	103
2.	Дадени предписания	11	22
3.	Изпълнени предписания	11	22
4.	Съставени актове	0	0
5.	Издадени НП	0	0

През последните две години са извършени приблизително равен брой проверки. Дадените предписания през последната година са по-малко, поради факта че стриктното се спазват задълженията, произтичащи от законната и подзаконната нормативна уредба от страна на фирмите при осъществяване на тяхната дейност. Не са констатирани нарушения на съгласуваните годишни инженерни проекти, по които работеха всички титуляри на разрешителни или концесионери. Стриктно са спазвани и изпълнявани самите предписания, като не са констатирани не изпълнени такива през настоящата година.

2. Фактори на въздействие

2.1. Отпадъци

2.1.1. Битови и строителни отпадъци

Състоянието на сметосъбирането и сметоизвозването на битовите отпадъци в региона за 2009г. в сравнение с 2008г. е както следва

№	Общо за региона на РИОСВ-Смолян	2008год.	2009год.
1.	Население в региона	145487	145484
2.	Общ брой населени места	254	254
3.	Образувани битови отпадъци (т)	62554.22	56284.5
4.	Депонирани битови и стр.отпадъци в отредени депа /т/	62554.22	56284.5
5.	Депонирани битови и стр.отпадъци в депа отговарящи на Наредба 8 /т/	17495	17039
7.	Обхванати население в организирано сметосъбиране	144904	144904
8.	% обхванато население	99.6%	99.6
9.	% обхванато население в системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки	57.42%	64.6%
10.	Средна норма на натрупване на бит.отпадъци на жител - кг/ж/год	430	387
11.	Общо изразходени средства за управление на отпадъците в региона /лв/	5165439	3860164
12.	Цена за преработка на 1 тон отпадък – лв/тон	82.57	68.58

При сравняване на отчетите за 2009г. с тези от 2008г. се констатира намаление на отпадъка на жител за година от 430кг/ж/г. на 387кг/ж/г. Това намаление предполагаме, че се дължи на икономическата криза и съответно намалената популателна способност на населението, а също и на работата на системата по разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Работата свързана с недопускането на замърсяване на площи с битови и строителни отпадъци, се извършваше както през 2008г., като се наблегна и на пътищата от републиканската и общинска пътна мрежа, коритата на реките, бреговете на водните басейни, туристическите обекти. Процента на обхванатото население в системата на организирано сметосъбиране и сметоизвозване е 99,6%, както през 2008г. Обхванати са почти всички населени места с изключение на тези населени места с труден достъп и население под 20 човека. Общините закупили през последната година допълнително съдове и значително се

подобри организацията по сметосъбиране и сметоизвозване. Най-много замърсени площи с битови и строителни отпадъци бяха открити в общ. Девин – кв. Настан и с. Брезе, както и в с. Барутин и с. Змейца, общ. Доспат. По населените места се установи, че част от населението продължава да изхвърля отпадъци в реката, независимо, че непосредствено са поставени контейнери за отпадъци. По дадено предписание от РИОСВ, бяха почистени коритата на реките в селата Лясково, Михалково, Чуреково, Грохотно и гр. Рудозем. Извършват се периодично проверки по реки и дерета и при констатиране на замърсявания се дават предписания за тяхното отстраняване.

Събраните битови отпадъци по общини и изразходените средствата са както следва:

№	Община	Население	Образувани битови отпадъци		Събрани и изразходвани средства за сметосъбиране и сметоизвозване за 2009г.		Средства на тон 2008г.	Средства на тон 2009г.
			2008г.	2009г.	събрани	изразходени		
		Жители	т.	т.	/лв/	/лв/	лв/тон	лв/тон
1.	Смолян	46831	37787.6	31955.5	2 113 687	1 354 133	66.67	42.38
2.	Чепеларе	8739	3757.2	3629	877 384	309 910	139.66	85.40
3.	Лъки	3555	1314	1311	101 891	92 032	62.72	70.04
4.	Доспат	10527	2086	2398	156 317	149 189	74.06	71.52
5.	Рудозем	11388	2549	2461	187 080	266 850	67.60	108.43
6.	Борино	4554	830	953	47 996	118 998	96.38	124.87
7.	Баните	6521	2200	2350	64 119	76 411	46.15	32.51
8.	Златоград	14789	2845	2894	309 198	304 574	111.31	105.24
9.	Девин	15356	4136	4062	562 452	771 642	186.57	189.97
10.	Мадан	14276	3649.42	2931	300 693	301 696	92.63	102.93
11.	Неделино	8948	1400	1340	59 562	115 329	74.48	86.07
	ОБЩО	145 484	62 554.22	56 284.5	4 780 379	3 860 164	82.57	68.58

Видно от таблицата има големи разлики по общини за средства на тон отпадък. Тази стойност е най-голяма за общините, които извозват отпадъците на големи разстояния до регионалните депа и при общините с кредити за закупуване на техника и съдове. Интересен е факта, че събраните средства като цяло за региона са повече от изразходените с 920хил.лв. През годината се отчита намаляване на разходите за 1 тон отпадък за община Чепеларе (от 139.66лв/т на 85.40лв/т), независимо, че отпадъците се извозват на регионално депо Смолян. Намаление на разходите се отчитат и при общините Смолян, Доспат, Баните и Златоград, което евентуално се дължи на по-добра организация на системата по сметосъбиране и сметоизвозване, както и на по високата данъчна оценка на новопостроените сгради в курортните ядра и съответно по-високи такси.

На територията на РИОСВ-Смолян по смисъла на §1, т.34 от Допълнителни разпоредби на ЗООС, има 4 броя инсталации:

- 1.Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Смолян, Чепеларе, Баните и Лъки;
- 2.Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Мадан, Златоград и Неделино;
- 3.Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Доспат, Девин, Борино и Сатовча;
- 4.Депо за неопасни отпадъци за община Рудозем.

Поради запълване капацитета на изградената част на Регионално депо Мадан се предвижда разширение на същото. Извърши се проектиране на разширението със средства от ОП”ОС”.

През 2009г. започва проектиране надграждане тялото на Регионално депо за неопасни отпадъци с.Барутин.

Трите депа в Мадан, Барутин и Рудозем отговарят на нормативните изисквания. За първите две регионалните депа има издадени Комплексни разрешителни, а за депото на община Рудозем предстои през 2010г. да бъде издадено такова.

Съгласно утвърдения План за привеждане в съответствие с нормативните изисквания на Регионално депо за неопасни отпадъци Смолян, се извършва реконструкция и модернизация със средства от ДБ. Депото е с пълна проектна готовност (реконструкция и модернизация), уредена е собствеността на земята, има Решение по ОВОС, има издадено Комплексно разрешително и от края на 2006г. започна строителството.

През 2009г. в 10 общини се извършваше разделно събиране на отпадъци от опаковки. Процента на обхванатото население е 64.60%. Разделното събиране на отпадъци от опаковки се изпълнява от организации по оползотворяване - „ЕКОПАК БЪЛГАРИЯ”АД в общините Смолян, Златоград, Неделино, Баните, Девин, Доспат, Борино, Мадан и Рудозем и от „ЕКОПУЛПАК”АД в община Лъки.

Точките с контейнери за разделно събиране по общини е както следва:

- община Смолян – 80 бр. точки
- община Мадан – 40 бр. точки
- община Баните – 11 бр. точки
- община Лъки – 15бр. точки
- община Девин – 41 бр. точки
- община Доспат - 30 бр. точки
- община Борино - 15 бр. точки
- община Рудозем – 33 бр. точки
- община Златоград - 31 бр. точки
- община Неделино - 34 бр. точки

Обхванатото население в разделно събиране на отпадъци от опаковки е както следва:

№	Община	Население	Разделно събиране на отпадъци от опаковки			
			2008г.		2009г.	
			Брой обхванато население в разделно събиране на отпадъци от опаковки	% обхванато население	Брой обхванато население в разделно събиране на отпадъци от опаковки	% обхванато население
		Жители	Жители	%	Жители	%
1.	Смолян	46831	35974	76.81	36377	77.68
2.	Чепеларе	8739	-	-	-	-
3.	Лъки	3555	3551	99.89	3551	99.89
4.	Доспат	10527	4466	42.42	6266	59.52
5.	Рудозем	11388	3728	32.74	7814	68.62
6.	Борино	4554	2610	57.31	2610	57.31
7.	Баните	6521	1729	26.52	2921	44.79
8.	Златоград	14789	8029	54.29	9926	67.12
9.	Девин	15356	7175	46.72	8094	52.71
10.	Мадан	14276	7611	53.31	8701	60.94
11.	Неделино	8948	8674	96.94	7724	86.32
	ОБЩО	145487	83547	57.42	93984	64.60

Разделно събран отпадък по общини от системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки:

№	Община	обхванато население	Разделно събран отпадък 2009г.	Общо събран	Събран отпадък на жител за

			Хартия /т/	Пластмаса /т/	Стъкло /т/	отпадък /т/	година кг/ж/г
1.	Община Смолян	35974	66.395	27.252	35.668	129.315	3.59
2.	Община Лъки	3551	4.989	1.306	1.543	7.838	2.20
3.	Община Доспат	4466	37.047	21.240	9.048	67.335	15.08
4.	Община Рудозем	3728	22.404	12.537	9.491	44.432	11.92
5.	Община Борино	2610	18.933	10.876	4.615	34.424	13.19
6.	Община Баните	1729	9.113	3.764	6.827	19.704	11.40
7.	Община Златоград	8029	24.212	10.038	13.886	48.136	5.60
8.	Община Девин	7175	87.320	23.927	43.072	154.32	21.51
9.	Община Мадан	7611	3.179	0.588	1.855	5.622	0.74
10.	Община Неделино	8674	2.5	1	2.8	6.3	0.73
11.	Община Чепеларе	-	-	-	-	-	-
	ОБЩО	83547	276.092	112.528	128.805	517.425	6.19

Общо количество събран отпадък в региона от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки

№	Вид отпадък	ед.м.	количество събран отпадък	
			2008г.	2009г.
1.	Хартия и картон	т	182.75	276.092
2.	Стъкло	т	128.12	128.805
3.	Пластмаса	т	56.81	112.528
	ВСИЧКО		367.68т	517.425

През 2009г. се отчита увеличение на разделно събрания отпадък с 149.745г, което 40.7% повече събран отпадък. най-добра организация е създадена в общините – Девин, Доспат, Борино, Рудозем и Баните. В останалите общини явно не се работи добре, няма убеденост в жителите от ефективността на системата, все още хората не осъзнават, че за събирането и транспортирането на разделно събрания отпадък не се плаща от общината, респективно такса смет, разходите се поемат от производителите и вносителите на опаковани стоки, а събрания отпадък се предава за преработка и повторна употреба.

2.1.2. Отпадъци от опаковки

Информацията е за количествата и видовете произведени, внесени или въведени на територията на страната опаковки, електрическо и електронно оборудване, батерии и акумулатори през 2009 година от фирмите, контролирани от РИОСВ-Смолян. Не се съдържа информация за пуснати на пазара гуми и масла поради липса на регистрирани задължени лица по чл. 11 от Закона за управление на отпадъците, пускащи на пазара такива продукти.

На територията на РИОСВ-Смолян по-голяма част от лицата, пускащи на пазара опаковани стоки са предприятия за бутилиране на минерална вода и безалкохолни напитки, производство на консерви, козметика, хляб, хлебни и сладкарски изделия, предприятия за преработка на мляко и риба.

Цеховете за шивашки услуги работят главно на ишлеме и малка част от тях продават стоки в страната.

Контролираните през 2009г. предприятия, пускащи на пазара опаковани стоки са 100. От тях 50 фирми са сключили договори с организации по оползотворяване на отпадъците от опаковки, а останалите 50 плащат в ПУДООС. Броя на обхванатите фирми, които предлагат на клиента опаковки на мястото на продажба /магазините/ е 58. От тях само осем търговски обекта имат сключени договори с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки. Внесената продуктова такса в ПУДООС през отчетния период, установена при проверки на РИОСВ-Смолян през 2009г., е 10 829.37лв.

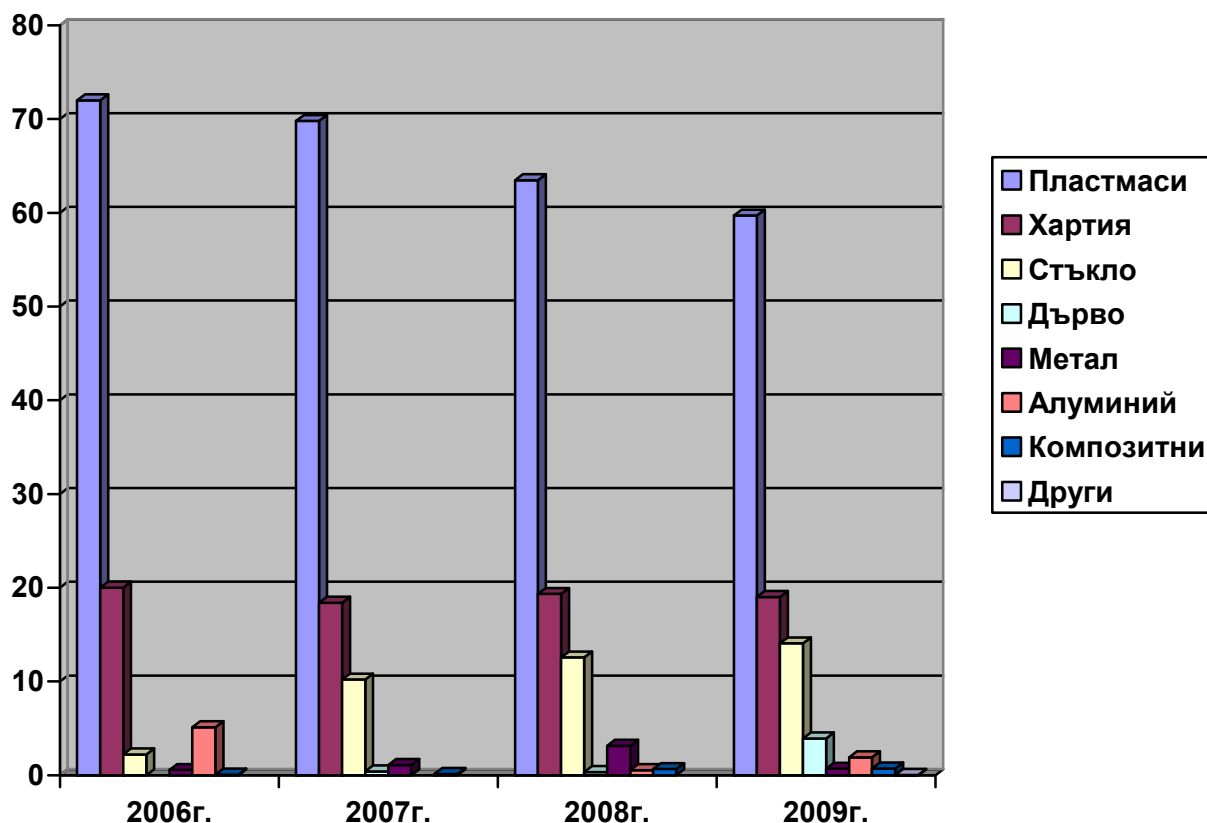
Получените за 2009г. данни са събрани от 83 предприятия, сред които най-големите производители на територията на РИОСВ-Смолян.

Количествата опаковки, които в рамките на една година достигат до крайния потребител поради краткия си жизнен цикъл се възприемат като отпадъци в края на същата година.

През 2009 година на територията на РИОСВ-Смолян са образувани 7235.866 тона отпадъци от опаковки. От тях 59.70% са пластмасови опаковки, 19.01 % хартия и картон, 14.06 % стъкло; 0.69 % метали, 1.89 % алуминиеви опаковки, 3.92 % дървени опаковки; 0.7 % композитни опаковки и 0,03 на категорията „други“.

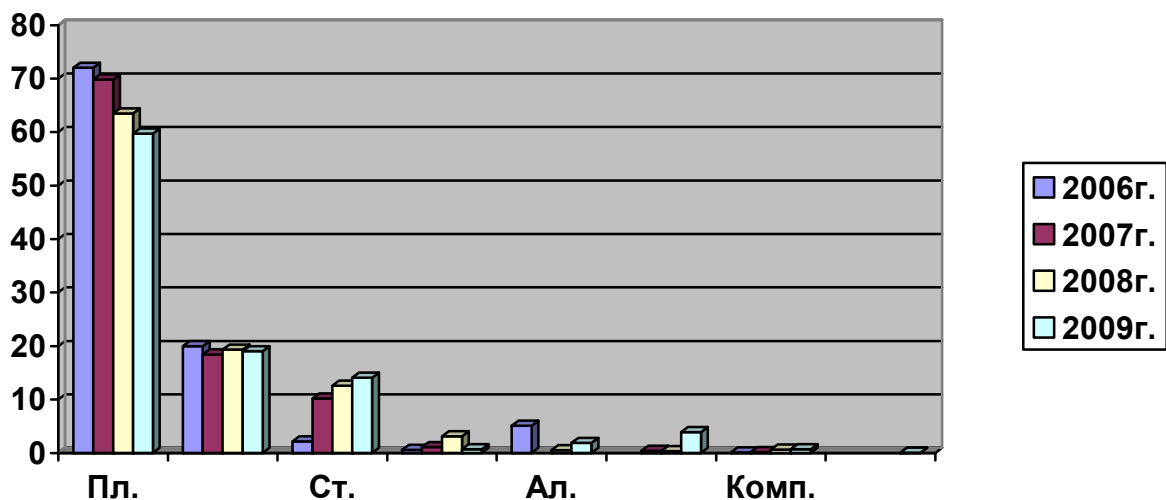
На фигура 1 може да се проследи как се развива употребата на различните видове материали при опаковките на територията на РИОСВ-Смолян в периода 2006-2009г.

фигура. 1 Пуснати на пазара опаковки по видове и години:

Поради тяхната универсалност и практичност опаковките от пластмаси, хартия и картон продължават да бъдат най-използвани. С малко темпове, но постепенно през годините количествата на опаковките от пластмаси намаляват. Наблюдава се повишаване на количеството стъклени опаковки вероятно поради техните предимства по отношение повторна употреба или рециклиране.

На фигура 2 може да се направи сравнение на пуснатите на пазара опаковки за периода 2006-2009г. по видове:

2. Пуснати на пазара количества електрическо и електронно оборудване

Идентифицирани са шест фирми, пускащи на пазара електрическо и електронно оборудване / ЕЕО/. Една от тях заплаща продуктова такса към ПУДООС, но временно е преустановила дейността си. Останалите имат сключени договори с организации по оползотворяване на отпадъци от електрическо и електронно оборудване. Общото количество пуснато на пазара електрическо и електронно оборудване е 30 775.33 кг.

3. Пуснати на пазара количества батерии и акумулатори

Идентифицирана е една фирма, пускаща на пазара акумулатори. През 2009г. е пуснала на пазара 503.725 килограма портативни акумулатори, от които 463.725 кг. никелово-кадмиеви и 40 кг. никелово-хидридни. За 280кг. пуснати на пазара акумулатори е платена продуктова такса към ПУДООС в размер на 1 260 лв., а за останалите е платено възнаграждение към организация по оползотворяване на отпадъци от батерии и акумулатори, с която имат сключен договор от 25.09.2009г.

2.1.3. Биоразградими отпадъци

Според Европейските Директиви, транспонирани и в българското законодателство, трябва да се постигне поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци постъпващи на депата. Същите, поради липса на кислород в депото се разграждат много бавно, като образуват газове, които са предпоставка за глобално изменение на климата и поява на т.нар. парников ефект.

Един от начините за намаляване количеството на биоразградимите отпадъци, постъпващи на депата е разработката и реализацията на проекти за фамилно компостиране.

Компостирането е процес, при който органичните вещества се разграждат и се превръщат в хумосоподобен материал, наречен компост. Това е много добър начин за управление и рециклиране на органични отпадъци.

Разработена е Национална стратегия за поетапно намаляване на биоразградимите отпадъци, предназначени за депониране, която трябва да осигури постигането на следните цели:

1. До 2010 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъдат намалени до 75% от общото теглово количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995г.

2. До 2013 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъдат намалени до 50% от общото теглово количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995г.

3. До 2020 г. количеството на биоразградимите битови отпадъци, предназначени за депониране, трябва да бъдат намалени до 35% от общото тегловно количество на биоразградимите битови отпадъци, образувани през 1995г.

На територията на РИОСВ – Смолян са реализирани следните проекти за домашно компостиране на биоразградими отпадъци:

- Община Смолян - в селата Гела, Широка лъка, Солища и Стикъл;
- Община Чепеларе – проект „Минимизиране на биоразградимите животински и растителни отпадъци, чрез въвеждане на фамилно компостиране”. Раздадени са компостери за фамилно компостиране на желаещите хора от селата Павелско, Орехово, Малеве и гр.Чепеларе.
- Община Девин - проект „Минимизиране на биоразградимите битови отпадъци в община Девин, чрез въвеждане на фамилно компостиране”. Раздадени са компостери в селата Беден, Брезе, Стоманово, Михалково, Триград, Гьоврен, Грохотно и гр. Девин.

В ПУДООС са подадени молби и от други общини за отпускане на средства за реализация на проекти за компостиране.

Извършва се също така компостиране на биоразградимите отпадъци, събрани от зелените площи в Смолян, като на подходящи площадки се разположиха компостери, обслужвани от фирмата по сметосъбиране и сметоизвозване. Изградена е също така площадка за временно съхранение на биоразградими отпадъци в гр. Смолян, на която се съхраняват предимно биоразградима листна маса и отпадъци от зелени площи. На контейнерите за събиране на битови отпадъци в селата към Община Смолян, са поставени надписи за не изхвърляне на биоразградими отпадъци в тях.

След въвеждането в експлоатация на пречиствателните станции за отпадни води в гр. Мадан, гр. Рудозем и гр. Златоград започна образуване на утайки от същите. За 2009г. няма данни за оползотворяване на утайки от ГПСОВ, чрез употребата им в земеделието. На този етап обезвреждането на този вид отпадък се осъществява чрез депониране на Регионалните депа на територията на РИОСВ-Смолян. Образуваните през 2009г. утайки са депонирани както следва: от ГПСОВ-Рудозем на Общинско депо за неопасни отпадъци гр. Рудозем – 27.2 т; от ГПСОВ-Златоград на Регионално депо за неопасни отпадъци - гр. Мадан – 34.6 т.; от ГПСОВ - Мадан на Регионално депо за неопасни отпадъци - гр. Мадан – 69.4 т.

През м.септември 2009г. е въведена в експлоатация и ГПСОВ-Смолян. Все още няма образувана и депонирана утайка от пречиствателната станция.

Няма депонирана утайка също така и от ПСОВ-Пампорово, поради малкото количества постъпващи битово-фекални води.

2.1.4. Масово разпространени отпадъци

През 2009 г. на територията на РИОСВ Смолян действащите площадки за търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, притежаващи лиценз от Министерство на икономиката са 13 броя на 10 фирми, в сравнение с 2008 г. – 14 бр. на 12 фирми. Причините са: редуциране на броя на площадките на фирми със седалище извън областта, като „Норд Холдинг” АД гр.София и „Рилтрейд” ООД гр.София, преустановяване на дейност на „Макметал” АД гр.София, ЕТ „Таня-Стефан Камбуров” с. Средногорци, „Калър” ЕООД гр.София, „Екобултрейд”ЕООД гр.Кърджали, площадката на „Демо ЯВ” ЕООД гр.София смени наемателя си. Започнаха дейност 3 нови фирми в Златоград, Девин и Неделино.

Центровете за разкомплектоване на ИУМПС функциониращи на територията на инспекцията до края на 2009 г.са 8, т.е. с един по-малко, в сравнение с 2008г., тъй като се закры площадката на „Макметал Холдинг” АД София в гр. Златоград. Положиха се усилия да се обхванат и покрит и други райони от областта и в тази връзка се издадоха две допълнения на разрешения за втора площадка и за събиране и временно съхранение на ИУЕЕО и НУБА от населението на фирми, извършващи третиране на ИУМПС в община Мадан и Девин. През 2010 г. предстои изграждане на 3 площадки за разкомплектоване на

ИУМПС и обхващане и на населението от общините Неделино, Златоград и Доспат в това направление.

С цел прилагането на системата за разделно събиране на портативни батерии и акумулатори от населението на територията на община Смолян, от страна на РИОСВ Смолян, през м. февруари 2009 г. бяха дадени предписания на 6 търговски обекта, които продават портативни батерии на крайните потребители, съобразно изискванията на чл.22 от Наредбата за НУПБА. Предписанията бяха изпълнени.

С цел стартиране на същата система през м. Септември 2009 г. бяха изпратени и писма и до всички общини с препоръки:

- за сключване на договор с Организации по оползотворяване на НУПБА, тъй като вече има три дружества, които са получили разрешение от МОСВ;
- за определяне на количеството и разположението на местата за поставяне на съдовете за събиране на портативните батерии в общината;
- за провеждане на информационни кампании с цел утвърждаване на тази система.

От представените за 2009 г. и обработени отчети на фирмите за събраните МРО, сравнени с 2008 г., се наблюдава следното:

Масово разпространени отпадъци	2008 г. /т/	2009 г. /т/
Хартия и картон	316,2	117,7
Пластмаси	15,8	4,1
Стъкло	-	-
Черни и цветни метали	7006,5 т	5000,4
НУБА	51,8 т	48,6
ИУМПС	462 бр.	403 бр.
ИУЕЕО	-	1,5
Отработени масла	-	10,32
Излезли от употреба гуми	-	316,5

Данните от системите за разделно събраните отпадъци на хартия, пластмаса и стъкло от пунктовете, разположени в населените места са дадени отделно.

В края на 2008 г. се намалиха изкупните цени на черните и цветни метали, както и на хартията и пластмасата, което обяснява по-малките количества предадени отпадъци на площадките през изминалата година. През 2009 г. се организира вече и събиране на отработени масла, стари гуми и електронно и електрическо оборудване от фирми, започнали тази дейност на територията на областта със съответното разрешение.

2.1.5. Производствени и опасни отпадъци

Регистрираните предприятия извършващи дейност с производствени и опасни отпадъци са 272 броя.

Обектите извършващи дейност с отпадъци в региона на инспекцията са преди всичко от дървопреработващата и текстилната дейност за производствени отпадъци и от сферата на услугите (авторемонтни, автомивки) за опасните отпадъци. Отпадъците от преработка на дървесина се предават за оползотворяване на “Кроношпан-България”ЕООД-Бургас, “Габровница” АД-с. Горно Сахране, общ. Казанлък, “Топливо”ЕООД-Смолян и ТПК “Мебел”-Смолян. През 2009г. се наблюдава тенденция към увеличаване износа на дървесни отпадъци за Република Гърция. Това се отнася най-вече за фирмите, извършващи дейности с този вид отпадъци на територията на общ. Доспат, която има добра транспортна комуникация с южната ни съседка. От извършените проверки през 2009г. се констатира, че някои от фирмите, извършващи дървопреработване, са преустановили дейността си, поради липса на пазар за дървения материал.

Текстилните отпадъци се предават също за оползотворяване, а други за обезвреждане на регионалните депа за неопасни отпадъци. Има фирми със сключени договори с “Нон Во Текс” АД-гр. София, която извършва регенериране на текстилни влакна от отпадъчни текстилни и трикотажни парцали и последващо преработване на регенерираните текстилни изделия.

Опасните отпадъци – основно това са отработени масла, маслени филтри, отпадъци от каломаслоуловители, луминесцентни лампи, акумулатори и др. се предават за оползотворяване и обезвреждане на фирми притежаващи разрешителни по чл.37 от ЗУО с транспортни карти, Приложение 4 на Наредба №9. Опасните болнични отпадъци, които се генерират на територията също се предават на лица притежаващи разрешително за дейност транспортиране и обезвреждане. Това важи не само за отпадъците от петте болници в региона, а и тези от диспансери, медицински центрове и лаборатории.

Пълният списък /регистър/ на издадените от РИОСВ-Смолян Разрешения и Регистрационни документи на фирмите, извършващи дейности с отпадъци, е публикуван в интернет страницата на РИОСВ-Смолян.

Съгласно представените годишни отчети за 2009г. от фирмите извършващи дейност с отпадъци (261 броя фирми) образуваните отпадъци на територията на инспекцията са както следва:

Вид отпадък	Наличи в края на 2007г. /т/	Образувани през годината /т/			Предадени за оползотворяване или обезвреждане		Остатък в края, /т/	
		2007г.	2008г.	2009г.	2008г.	2009г.	2008	2009
Производствени неопасни отпадъци /ПО/	2445.66	30617.705	40306.706	16278.74	31211.5	15540.0569	9095.206	738.6831
Опасни отпадъци /ОО/	22.810	62.65	49.4958	60.663	35.69	46.413	13.806	14.25
Отпадъци от хуманитарното и ветеринарно здравеопазване /ОО/	0.356	7.401	7.789	8.847	7.789	8.657	-	0.190
Отпадъци от хуманното здравеопазване-/НО/		32.590	32.850	33.600	32.850	33.600	-	-

Чувствително са намалели образуваните производствени отпадъци през 2009г. в сравнение с 2008г. - с 24028т. Това се дължи на факта, че голяма част от дърводелските предприятия и шивашките цехове са намалили обема на работа или не извършват дейност.

Количеството на образуваните опасни отпадъци за 2009г. в сравнение с това за 2008г. е по-голямо с 11 тона в резултат на идентифицирането на нови обекти, формиращи опасни отпадъци-автосервиси, автомивки и др.

По видове за 2009г. отпадъците се разпределят както следва: отпадъци от преработване на дървесина – 14917.943 тона, от текстилната промишленост-194.973 тона, отпадъци от отработени масла и течни горива-56.749 тона, автомобилни гуми-183.25 тона, маслени филтри-1.548 тона, оловни акумулаторни батерии-1.889 тона и др.

На територията на РИОСВ-Смолян през 2009г. са работили 7 фирми, извършващи дейности по оползотворяване на отпадъци. Съгласно годишните отчети “Гамакабел” АД – Смолян е оползотворила през 2008г.-125.58 тона отпадъци от цветни метали и 29.92 тона отпадъци от пластмаси, а през 2009г.-87.07 тона отпадъци от цветни метали и 30.69 тона отпадъци от пластмаси.

За 2008г. “Топливо” ЕООД-Смолян е оползотворил 646 тона дървесни отпадъци, а през 2009г.-1832.30 тона и 743 тона дървени палети. “Боропласт” ЕООД – Рудозем - оползотворени за 2008г. – 20.004 тона отпадъци от композитни опаковки и 23.70 тона отпадъци от пластмасови опаковки, за 2009г. оползотворени 13 тона отпадъци.

“ТПК “Мебел” –гр. Смолян е оползотворил за 2008г- 82 тона дървесни отпадъци, а за 2009г.-32 тона. “Карлък-97” ООД – Смолян е оползотворил за 2008г.-300.939 тона отпадъци от метали, а за 2009г.-180 тона, “Тераком” ООД-. Смолян, площадка в с. Могилица -42 тона дървесни отпадъци. “Хевея Ким” АД – гр. Мадан не е извършвала дейност през 2009г. По годишен отчет фирмата е извършвала само дейност събиране за посочения период. Събраното количество масла е 0.5 тона.

През 2009 г. общото количество на образуваните отпадъци от хуманната медицина са 42.447 тона. От тях 33.600 тона са неопасни отпадъци, образувани в МБАЛ “Д-р Братан Шукеров” АД-Смолян и 5.623 тона опасни отпадъци. Останалите 3.224 тона опасни отпадъци са образувани от: “Областен диспансер за пневмо-фтизиатрични заболявания със стационар” ЕООД-гр. Смолян-0.130 тона, “Медицински център-Смолян” ООД,-0.094 тона, РИОКОЗ-Смолян-0.008 тона, “Областен диспансер за психични заболявания със стационар”-Смолян-0.128 тона, МБАЛ ЕООД-Девин-1.812 тона, Медицински център –I-Девин” ЕООД-0.030 тона, МБАЛ “Проф. д-р Асен Шопов” ЕООД-гр. Златоград-0.235 тона, “МБАЛ гр. Рудозем” ЕООД-0.346 тона, МБАЛ “Проф. д-р К. Чилов”-гр. Мадан-0.439 тона, “Специализирани болници за рехабилитация – Национален комплекс” ЕАД-Баните-0.002 тона.

2.2. Шум

№	Показател за изпълнение	Брой	Забележки
1	2	3	4
1	Брой проверени промишлени източници, съгласно годишния график, спрямо общия брой на територията на РИОСВ	15/137	1. ЕТ“Елитекс – Богдан Богданов” – гр.Смолян; 2. “Родопска тъкан”АД – гр.Смолян; 3. “Структура Инвест” ЕООД – Смолян; 4. “Бимекс-2000”ООД – гр.Смолян; 5. “Чико - С”ЕООД – гр.Смолян; 6. ГПК“Карлък – СС” – цех с.Широка лъка; 7. ЕТ“Емил Узунски” – цех с.Виєво; 8. ЕТ „Цветан Симеонов” – гр.Чепеларе; 9. ЕТ“Атанас Кузмов” – гр.Чепеларе; 10. “Инвест - Мик”ООД – с.Средногорци; 11. “Транслес комерс” ЕООД – с.Средногорци; 12. “Ник”ЕООД – гр.Мадан; 13. “Вева груп”ЕООД – с.Борино; 14. “Бор-2004”ООД – с.Змеица; 15. Обогатителна фабрика “Лъки – Инвест”АД – гр.Лъки
2	Брой проверени промишлени източници по жалби	0	-
3	Брой промишлени източници, отговарящи на нормативни изисквания, спрямо общия брой проверени през годината (общ брой по т. 2 и т. 3)	15/15	1. ЕТ“Елитекс – Богдан Богданов” – гр.Смолян; 2. „Родопска тъкан”АД – гр.Смолян; 3. “Структура Инвест”ЕООД – Смолян; 4. “Бимекс-2000”ООД – гр.Смолян; 5. “Чико - С”ЕООД – гр.Смолян; 6. ГПК“Карлък – СС” – цех с.Широка лъка; 7. ЕТ“Емил Узунски” – цех с.Виєво; 8. ЕТ „Цветан Симеонов” – гр.Чепеларе; 9. ЕТ“Атанас Кузмов” – гр.Чепеларе; 10. “Инвест - Мик”ООД –

			с.Средногорци; 11. "Транслес комерс" ЕООД – с.Средногорци; 12. "Ник"ЕООД – гр.Мадан; 13. "Вева груп"ЕООД – с.Борино; 14. "Бор-2004"ООД – с.Змеица; 15. Обогатителна фабрика "Лъки – Инвест"АД – гр.Лъки
4	Брой дадени предписания	0	-
5	Брой изпълнени предписания	0	-
6	Брой неизпълнени предписания с изтекъл срок	0	-
7	Брой съставени актове	0	-
8	Издадени наказателни постановления (брой/лв.)	0	-
9	Наложени принудителни административни мерки	0	-

През 2009 г. съгласно утвърден от МОСВ график за измерване на шум излъчван от промишлени обекти се проведеха контролни замервания на 15 от предвидените 16 бр. обекта източници на шум.

Поради временно прекратяване на дейността на фирма ЕТ“Звезделин Карамфилов” – с.Средногорци не бяха проведени плануваните съгласно графика измервания. От измерените през изминалата година промишлени обекти, 2бр. граничат с жилищни зони. За тези предприятия беше проведен контрол, освен за спазване на нормата 70dB(A) по границата на промишлената площадка, а така също и спазване на граничната норма от 55 dB(A) през дневния период в т.н. ”място на въздействие” – пред най-близката жилищна сграда.

По плана за собствен мониторинг касаещ контрола на промишлен шум през 2009 г., Регионална лаборатория – Смолян не е извършвала замервания на обекти подлежащи на контрол.

В сравнение с предишни периоди на измерване не се наблюдават съществени изменения на отчетените нива на шума излъчван от промишлените обекти.

Измерените на границите на обектите и в местата на въздействие еквивалентни нива $L_{Aекв}$ са в границите на допустимите ($L_{доп}$) за съответните зони (Съгласно Наредбата №6/26.06.2006г. за показателите за шум в околната среда /жилищни зони, централни градски части, производствено-складови зони и др.).

С цел осъществяване на ефективен контрол беше събрана и анализирана информация за всички действащи промишлени източници на територията контролирана от РИОСВ-Смолян.

В тази връзка беше изготвен актуализиран списък на източниците на промишлен шум обхващаш и новите общини (общ. Ардино и общ.Сатовча) контролирани от инспекцията. На базата на изготвени годишни графици утвърдени от МОСВ, поетапно ще бъдат извършени контролни замервания и проверки на всички обекти включени в списъка.

На база на придобитият опит при осъществяване на контролната дейност през отчетният период се налага извода, че проблеми възникват при малките обекти с локално действие, намиращи се в жилищни райони или граничещи с такива.

Разнообразието на тези източници е много голямо, трудно е да бъдат точно типизирани и обхванати. Оборудването с което работят емитира по-високи нива на шумово натоварване, поради факта че е технически и морално остаряло. Големите промишлени обекти са разположени в обособени промишлени зони, определена част от тях не работят или работят с намален капацитет, което затруднява извършването на замерване и ефективен контрол на дейността им.

Резултатите от контролните измервания на промишлените източници на шум (по чл.26, ал. 1 на Наредба №2/05.04.2006)

№	Наименование на обекта	Предмет на дейност	Местоположение на източника		Гранична стойност на показателите за шум, в мястото на въздействие dB (A)	Въздействие на източника		
			Съгласно Наредба №6/2006 г. за показателите за шум в околната среда /жилищни зони, централни градски части, производствено –складови територии и зони или др./	Разстояние до най-близката жилищна сграда в метри		Описание на режима на работа /в часове /	Ниво на шума по границата на промишления източник dB (A)*	Ниво на шума в мястото на въздействие dB (A)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	“Родопска тъкан” АД, гр.Смолян,	Производство и търговия с текстилни изделия и услуги	производствено –складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	63,0dB (A)	-
2	ЕТ“Елитекс”, гр.Смолян, Производствена сграда	Шивашка дейност	производствено –складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	62,9dB (A)	-
3	“Бимекс 2000” ООД, гр.Смолян, Дърводелска работилница	Дървопреработване	производствено –складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	60,8dB (A)	-
4	“Чико-С” ЕООД, гр.Смолян, Дървообработващ цех	Дървообработване	производствено –складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	61,9dB (A)	-
5	“Бор 95”ООД, гр. Смолян, Дърводелска работилница и цех	Производство на врати, мебели, дограма	производствено –складови територии и зони	-	60 dB (A)	8 часа на ден, пет дни в седмицата	64,7dB (A)	51,0dB (A)
6	“Симеонов - 64” ЕООД, гр. Чепеларе, Дърводелска работилница	Дърво преработване	производствено –складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	69,1dB (A)	-
7	ЕТ “Атанас Кузмов”, гр.Чепеларе, Гатерен цех	Дърво преработване	производствено –складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	72,6dB (A)	-
8	“Инвест – М и К”, гр. Мадан, Дърводелска работилница и Гатерен цех – с.Средногорци, местност Нивице	Дърво обработване	Производство –складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	Измерителен контур на Дърводелска работилница 66,8dB (A) Измерителен контур на Гатерен цех 53,9dB (A)	-

9	“Транслес комерс” ЕООД, гр. Мадан, Вертикален банциг – мобилен, с. Средногорци, ДАП – с. Средногорци	Дърво обработване	Производствено – складови територии и зони	-	-	10 часа на ден, пет дни в седмицата	73,1dB (A)	-
10	“Структура Инвест” ЕООД, гр. Смолян, Дърводелски цех	Дърво преработване	Производствено – складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	70,8dB (A)	-
11	“Бор - 2004” ООД, с.Змеица, Дърводелски цех	Дърво преработване	Производствено – складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	66,3dB (A)	-
12	“Вева груп” ЕООД, гр. Доспат, Дърводелски цех	Дърво преработване	Производствено – складови територии и зони	-	-	16 часа в денонощието, 7 дни в седмицата	75,7dB (A)	-
1	2	3	4	5	6	7	8	9
13	“Лъки Инвест - ЛОФ” ЕООД, гр. Лъки	Преработка на оловноцинкова руда и добив на оловноцинкови концентрати чрез флотация	Производствено – складови територии и зони	17,5 метра	60 dB (A)	16 часа в денонощието, 5 дни в седмицата	66,6 dB(A)	57,2 dB(A)
				20,0 метра	60 dB (A)			51,0 dB(A)
14	ЕТ “Емил Узунски”, с.Виево Дърводелски цех	Дървопреработване	производствено – складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	68,7 dB(A)	-
15	ГПК “Карлък”, с. Широка лъка, Дървообработващ цех	Дървообработване	производствено – складови територии и зони	-	-	8 часа на ден, пет дни в седмицата	75,7 dB(A)	-

2.3. Радиология

Естествения радиационен гама фон е физична характеристика на околната среда, специфична за всеки пункт, област, регион.

Радиологичния мониторинг на повърхностните води (реките), се осъществява чрез мрежа от пунктове и се изразява в контрол на показателите, съгласно Наредба № 7 / 08.08.86 год. за показатели и норми за определяне качеството на течащи повърхностни води – обща бета активност (0,75 Bq/l), съдържание на общ уран (0,6 mg/l) и съдържание на радий-226 (0,15 Bq/l). Резултатите от измерванията показват, че показателите са значително под нормите, дори някои от тях са под минималната концентрация и тенденцията е към запазване на това им състояние във времето.

Радиационното състояние на повърхностните водите, наблюдавани в пунктовете в общината през 2009 г. е под пределно допустимите концентрации:

Пункт	Радиохимичен анализ
	Обща бета-активност. Bq.dm ⁻³
р. Черна. над тунела в кв. Устово на гр. Смолян	0,03
р. Арда. преди гр. Рудозем	0,03

По причини независещи от РИОСВ Смолян, резултати от изпитванията за 2009 г. не са постъпили все още в Инспекцията, относно долупосочената радиологична информация. Тенденцията от години насам е към запазване на наблюдаваните показатели далече под нормите в законодателството.

Резултатите от наблюденията през предходната 2008 г. показват, че радиационния гамафон в контролираните пунктове, на територията н РИОСВ-Смолян е в границите на характерния за съответния пункт и конкретните метеорологични условия естествен гамафон.

Резултатите от радиационното състояние на почвите, дънните утайки и отпадъчните продукти от дейността на предприятия-потенциални замърсители показват, че няма отклонения от измерените стойности за специфичната активност на естествените радионуклиди от предходни години.

Радиологичния контрол на рудничните отпадни води, от бивши уранодобивни обекти се изразява в контрол на радиологичните показатели, съгласно Наредба № 6/ 09.11.2000 г. за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадните води, зауствани във водни обекти.

Съдържанието на отложения техногенен цезий-137, в следствие на аварията в Чернобилската атомна централа от април 1986 год., показва тенденция към общо намаляване на съдържанията и запазване на неравномерното разпределение на цезия по региони, в зависимост от преноса, който е извършен от въздушните маси след аварията.

2.4. Опасни химични вещества

2.4.1. Опасни химични вещества и управление на риска

Националната политика по управление на опасните химични вещества и препарати се основава на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества, препарати и продукти (ЗЗВВХВП), раздел седми, глава първа от Закона за опазване на околната среда и подзаконовите нормативни актове към тях. Основната цел е защита от вредното въздействие на опасните химични вещества и препарати върху околната среда и здравето на хората чрез регламентирано управление на опасните химични вещества и препарати по отношение на класифицирането, опаковането и етикетирането на съществуващи и нови химични вещества и препарати, нотифицирането и оценката на риска на нови химични вещества, вноса и износа на опасни химични вещества и препарати, забраните и ограниченията за употреба и пускане на пазара на определени опасни химични вещества, препарати и продукти, както и предотвратяване на риска от големи аварии.

През 2006 г. ЕС прие ново законодателство за химикалите – Регламент № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH). Въвеждат се нови задължения за индустрията, свързани с разработване на доклади за химическа безопасност, извършване на оценка на риска от употребата на химикали, осигуряване на информация за безопасните употреби на веществата по веригата на доставка, което ще даде възможност за бързо въвеждане на цялостна или частична забрана на определени вещества, водещи до неприемливи рискове за човешкото здраве или околната среда.

Прилагането и спазването на законодателството в областта на химикалите е гаранция за постигане на:

- съответствие с основните цели на националната политика по опазване на околната среда
- намаляване и предотвратяване на риска за човешкото здраве и околната среда
- свободно движение на стоки и сигурност за потребителя.

Общия брой на обхванатите фирми, които произвеждат, съхраняват и употребяват химични вещества и препарати на територията на РИОСВ-Смолян е 44. Това са фирми от минно-преработвателната, леката и хранително-вкусовата промишлености.

През 2009 г. са идентифицирани 2 нови фирми „Екопрограма” ООД, с.Змейца и ЕТ „Долчо”, гр.Доспат, които произвеждат етерични масла, основно борово и хвойново.

В зависимост от статуса на фирмата спрямо Регламент REACH – производител, потребител по веригата се контролират предприетите действия по Регламента.

Контролната дейност се осъществява съгласно Указания за провеждане на контролната дейност по прилагането на Регламент (ЕО) №1907/2006 на Европейския парламент и Съвета на Европейския съюз относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химични вещества и препарати REACH, утвърдени със Заповед № РД - 250/08.04.2009 г. на Министъра на околната среда и водите.

При осъществяване на контрола на фирмите, попадащи под обхвата на регламента се следи за:

- наличие на предварителна регистрация – за производители/вносители;
- наличие на информационен лист за безопасност (ИЛБ) на български език, с 16 раздела, съдържащ изискваната информация за съответното химично вещество или препарат;
- изпълнение на мерките за управление на риска, посочени в ИЛБ;
- предоставянето на информация, съгласно изискванията на Дял IV на Регламента
- наличие на вещества от кандидат - списъка за включване в Приложение XIV на REACH и предоставяне на информация за тях по реда на чл. 31 и/или чл.33 на Регламента.

При контрола на фирмите, които произвеждат, употребяват или съхраняват опасни химични вещества се следи за спазване на условията на съхранение и съвместно съхранение на химикалите, складовите помещения и съоръжения и съответствието им с информацията, посочена в т.7 и т.10 в листа за безопасност.

На територията на РИОСВ – Смолян има една фирма - “Арси козметикс” ЕООД – гр.Рудозем, която произвежда растителни екстракти и козметични препарати и е извършила предварителна регистрация на 10 бр. екстракти. Фирма “Кемили” ЕООД, гр.София, която извършва търговска дейност е извършила предварителна регистрация на 40 бр. екстракти, произведени от “Арси козметикс” ЕООД.

Съвместно с Териториална дирекция “Гражданска защита” – гр.Смолян в изпълнение на Заповед №4 – ГЗ/05.01.2009 г. на Областният управител на област Смолян бяха извършени 4 проверки на потенциално опасни обекти.

2.4.2. Директива СЕВЕЗО

На територията на РИОСВ – Смолян има 5 фирми, които използват и съхраняват опасни химични вещества и препарати и на които е издадено Разрешително по чл. 104 от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/. Всичките са класифицирани като „предприятия с нисък рисков потенциал”, съгласно критериите по Приложение №3 от ЗООС. Целта е предотвратяването на големи аварии с опасни вещества и ограничаването на последствията от тях за живота и здравето на хората и околната среда.

1. Обогатителна фабрика “Ерма река” с оператор “Родопи еко проджектс” ООД – гр.Златоград – Разрешително за експлоатация № 88/2007 г.

2. Обогатителна фабрика гр. Лъки с оператор “Лъки инвест” АД – гр.Лъки – Разрешително за експлоатация № 71/2007 г.

3. Рудоземска обогатителна фабрика с оператор „Горубсо Мадан” АД – гр.Мадан – Разрешително за експлоатация № 113/2008 г.

4. Взривен склад „Хаджийски дол” с оператор „Горубсо Мадан” АД – гр.Мадан – Разрешително за експлоатация № 139/2009 г.

5. “Предприятие за промишлени взривни вещества” – с. Фабрика, общ.Златоград с оператор ”ПЕР” ООД – гр.София – Разрешително за изграждане и експлоатация № 118/2008 г.

През 2009 г. бе издадено разрешително за експлоатация по чл.104 от ЗООС на Взривен склад „Хаджийски дол” с оператор „Горубсо Мадан” АД – гр.Мадан.

Съгласно утвърдения годишен план за контролната дейност на комисията по чл. 157а от ЗООС на 28.04.2009 г. бе извършена проверка по изпълнение на условията в разрешително № 88/ 2007 г., издадено по реда на чл. 104, ал.1 от ЗООС на обект Обогабителна фабрика “Ерма река” с оператор “Родопи еко проджектс” ООД – гр.Златоград, на 29.09.2009 г. бе извършена проверка по изпълнение на условията в разрешително № 71/ 2007 г. на обект „Лъки инвест ЛОФ” с оператор „Лъки инвест” АД, гр.Лъки, обл. Пловдив, на 29.10.2009 г. бе извършена проверка по изпълнение на условията в разрешително № 113/ 2008 г., на обект „Рудоземска обогатителна фабрика” с оператор „Горубсо Мадан” АД, гр.Мадан.

Обект „Предприятие за производство на взривни вещества” в с. Фабрика, общ. Златоград не е построен и не беше включен в плана за контролната дейност за 2009 г.

В изпълнение на изискването на чл.15, ал.3 от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за намаляване на последствията от тях /ДВ, бр.39/2006 г./ бяха проведени предварителни срещи с комисиите с цел запознаването на членовете им с дейността, характеристиката на обектите и обхвата на проверките. На тези срещи бяха представени чек – листове с условията на разрешителните и задълженията на операторите, които подлежат на контрол. Въз основа на направените констатации от членовете на комисията в деня на проверките бяха съставени констативни протоколи и бяха дадени задължителни предписания на “Родопи еко проджектс” ООД 6 на брой, а на “Лъки инвест” АД – гр.Лъки – 4 на брой, а на При проверките се установи, че операторите са предприели необходимите мерки за предотвратяване на големи аварии.

3.Комплексна фонова станция “Рожен”

Във връзка с изпълнение дейностите по утвърдения от министъра на околната среда и водите План за действие за развитието и изграждането на националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух. на основание чл.13. ал.1 от Наредба №7/99г. и съгласно изискванията на наредбите на МОСВ и МЗ за норми за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух. министъра на МОСВ издаде Заповед №1372/31.12.2004г.. с която се регламентира дейността на НСМ на КАВ от 01.01.2005 год.. в т.ч. актуализиране броя на пунктовете. контролираните атмосферни замърсители. методи и средства за измерване.

Съгласно горепосочената Заповед от 01.01.2005 год. в КФС Рожен се контролират следните атмосферни замърсители: общ прах. фини прахови частици (ФПЧ10 и ФПЧ2.5). арсен (As). живак (Hg). кадмий (Cd). никел (Ni). полиароматни въглеводороди (ПАВ). оловни аерозоли (Pb). серен диоксид (SO₂). азотен диоксид (NO₂). азотни оксиди (NO_x) и озон (O₃). Отчитат се и следните метеорологични параметри: скорост и посока на вятъра. атмосферно налягане. обща слънчева радиация. влажност и температура на въздуха.

Комплексна фонова станция обхваща изследвания на преноса на замърсяващи вещества и тяхното действие върху околната среда.

Информационната база на фоновия мониторинг включва данните за състоянието на компонентите на природната среда /атмосферен въздух , валежи, повърхностни и подземни води, почви и биота/ за съдържание на замърсители в тях,а също така и данни за някои метеорологични показатели.

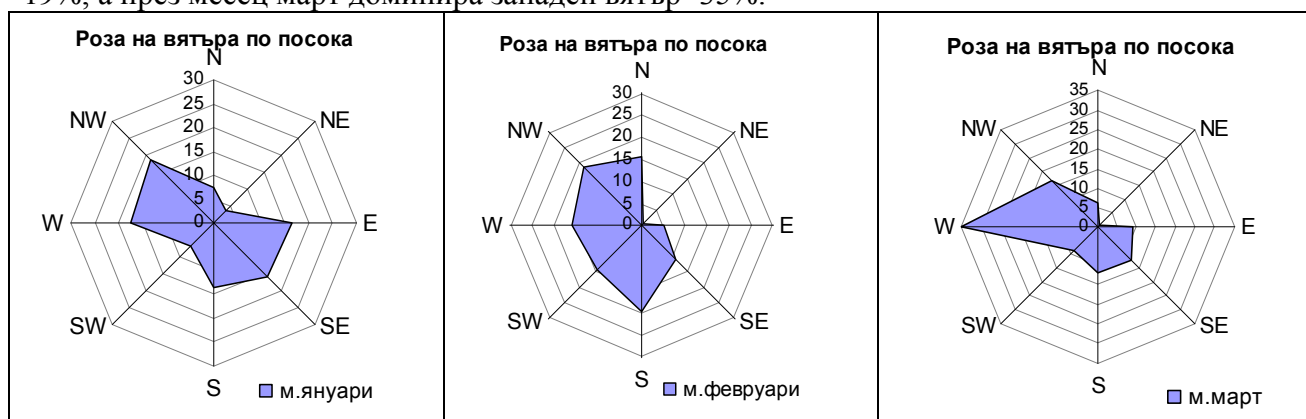
3.1. Въздух - имисии, метеорологични и физични данни МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ

В таблица 1. са представени средномесечни стойности на основните метеорологични елементи на КФС “Рожен” за периода 01.01.2009г. – 31.12.2009г.

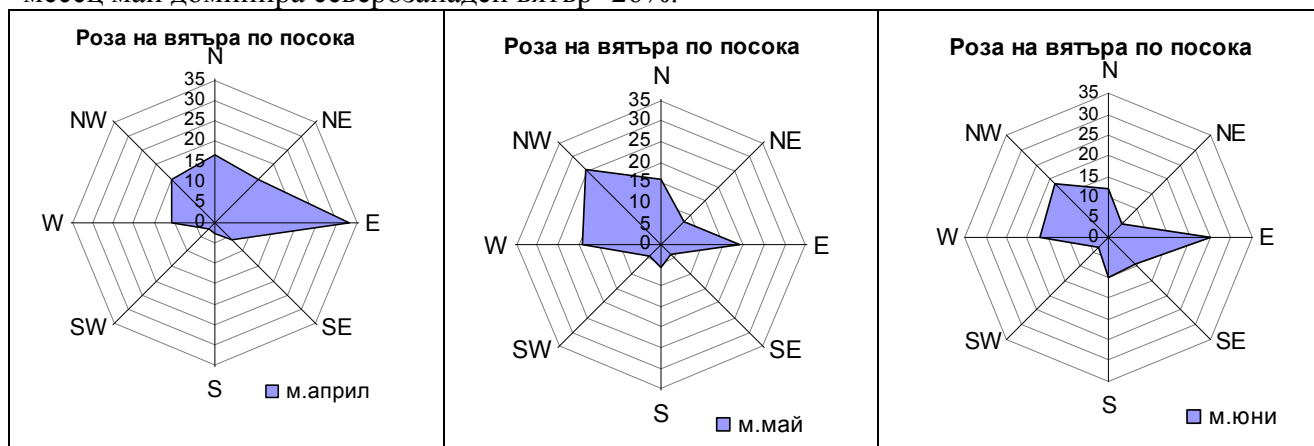
Метеорологични елементи	Относителна влажност,	Температура,	Слънчева радиация,	Количество валежи,	Скорост на вятъра,
2009г.	RH%	°C	W/m ²	mm	m/s
Януари	79.6	-3.1	59.5	4.1	1.9
Февруари	88.4	-6.1	58.5	17.7	1.8
Март	84.3	-3.2	142.6	131.2	2.4
Април	66.4	3.2	219.0	93.4	2.1
Май	67.5	8.5	274.7	133.0	2.2
Юни	62.2	12.3	260.7	84.5	2.0
Юли	65.7	14.0	238.8	55.0	2.1
Август	63.4	13.6	196.3	18.5	2.8
Септември	78.4	9.0	131.5	119.6	2.0
Октомври	80.5	6.3	102.2	86.5	2.0
Ноември	72.8	3.3	73.8	51.0	2.3
Декември	76.6	-0.8	35.3	54.6	1.8

РОЗА НА ВЕТРОВЕТЕ НА КФС ”РОЖЕН” ПРЕЗ 2009г.

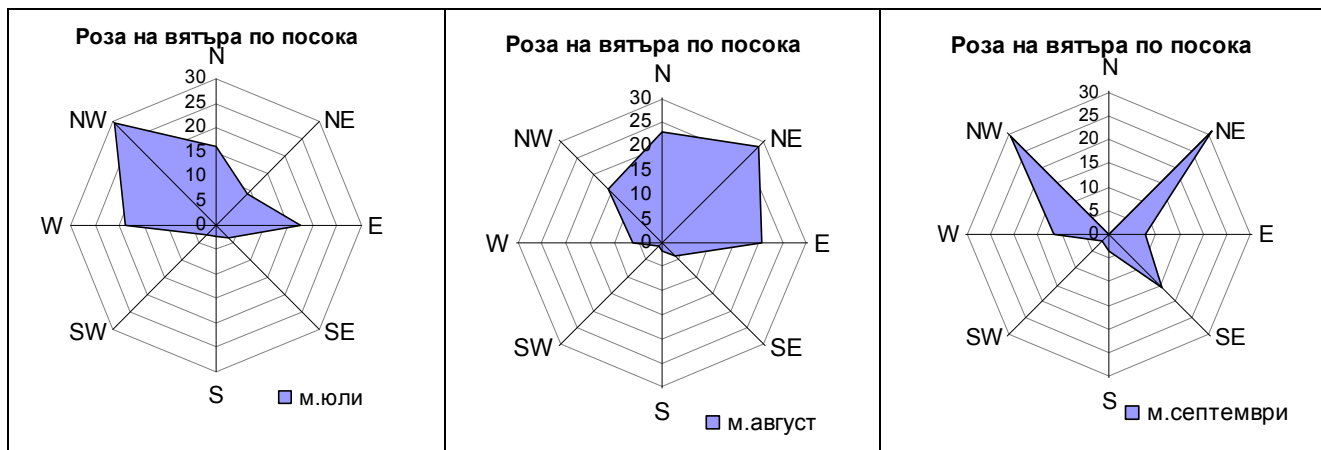
През месец януари и февруари преобладава северозападен вятър съответно – 19% и 19%, а през месец март доминира западен вятър- 35%.

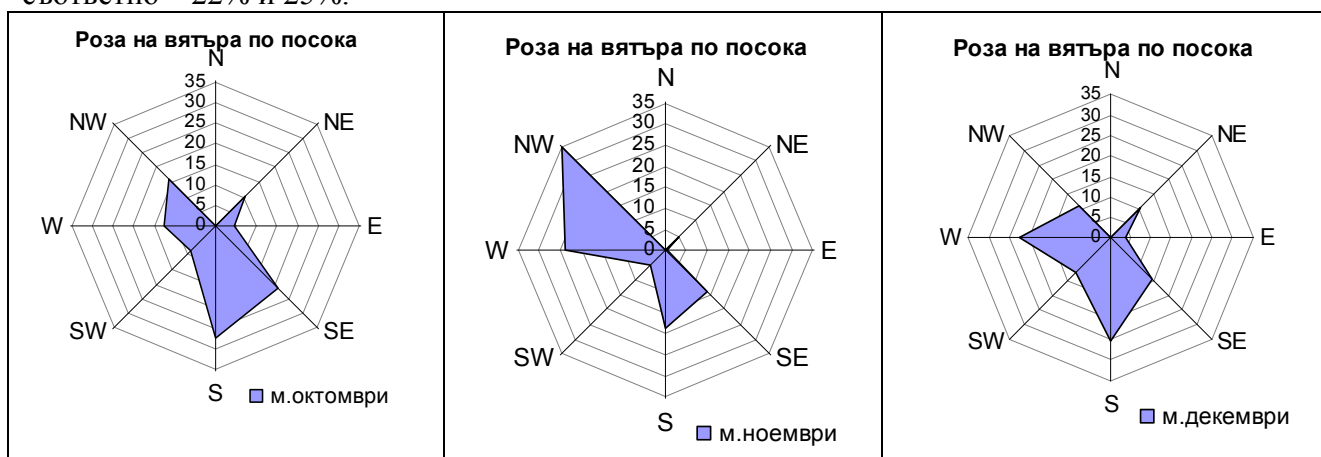
През месец април и юни преобладава източен вятър съответно – 33% и 25%, а през месец май доминира северозападен вятър- 26%.

През месец юли доминира северозападен вятър – 30%, през месец август доминира североизточен вятър – 28%, и през месец септември преобладава северозападен вятър и североизточен вятър съответно – 29% и 30%.

През месец октомври доминира южен вятър – 27%, през месец ноември доминира северозападен вятър – 34%, и през месец септември преобладава западен и южен вятър съответно – 22% и 25%.

3.2. Води - повърхностни

№	Показатели	Физикохимичен анализ на атмосферни валежи – 2009 г. на ФС “РОЖЕН”											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	Вид валеж	сняг	сняг	сняг	дъжд	дъжд	дъжд	дъжд	няма	дъжд	дъжд	дъжд	сняг
2.	pH	4,94	5,96	6,79	6,47	4,96	4,95	5,00		4,70	5,90	6,21	4,97
3.	Ел. пров-ст [μS/cm]	19,1	5,2	13,1	50	14,8	37,4	8,6		15,0	10,2	12,1	14
4.	Обща твърдост [mgеq/l]	< 0,1	< 0,1	< 0,1	0,40	< 0,1	< 0,1	< 0,1		< 0,1	< 0,1	< 0,1	< 0,1
5.	Калций [mg/l]	< 2	< 2	2,40	4,01	< 2	< 2	< 2		< 2	< 2	< 2	< 2
6.	Магнезий [mg/l]	< 0,5	< 0,5	< 0,5	2,43	< 0,5	< 0,5	< 0,5		< 0,5	< 0,5	< 0,5	< 0,5
7.	Хлориди [mg/l]	< 2	3,19	4,25	2,84	2,48	< 2	< 2		< 2	< 2	4,08	< 2
8.	Азот – амониев [mg/l]	0,16	0,151	0,144	1,84	0,352	0,489	0,464		0,618	0,249	0,056	0,162
9.	Азот – нитратен [mg/l]	0,12	0,16	0,33	1,17	0,36	0,56	0,66		0,96	0,50	0,32	0,14
10.	Фосфати [mg/l]	0,022	0,007	0,022	0,360	< 0,015	0,379	1,043		0,047	0,080	< 0,015	0,025
11.	Сулфати [mg/l]	< 2	< 2	< 2	6,98	< 2	< 2	< 2		< 2	< 2	< 2	< 2
12.	Мед [mg/l]	< 0,018	< 0,018	< 0,018	< 0,018	< 0,018	< 0,018	< 0,018		< 0,018	< 0,018	< 0,018	< 0,018
13.	Цинк [mg/l]	0,148	0,034	0,030	0,066	0,165	0,89	0,066		0,26	0,131	0,0380	0,074
14.	Кадмий [mg/l]	< 0,004	< 0,004	< 0,004	< 0,004	< 0,004	< 0,004	< 0,004		< 0,004	< 0,004	< 0,004	< 0,004
15.	Манган [mg/l]	< 0,02	< 0,02	< 0,02	0,051	< 0,02	< 0,02	< 0,02		< 0,02	< 0,02	< 0,02	< 0,02
16.	Хром [mg/l]	< 0,05	< 0,05	< 0,05	< 0,05	< 0,05	< 0,05	< 0,05		< 0,05	< 0,05	< 0,05	< 0,05
17.	Желязо [mg/l]	< 0,01	0,031	0,013	0,048	< 0,01	< 0,01	< 0,01		< 0,01	< 0,01	< 0,01	< 0,01
18.	Никел [mg/l]	< 0,01	< 0,01	< 0,01	0,064	< 0,01	< 0,01	< 0,01		< 0,01	< 0,01	< 0,01	< 0,01
19.	Олово [mg/l]	< 0,004	0,0050	< 0,004	0,0050	< 0,004	< 0,004	< 0,004		< 0,004	< 0,004	< 0,004	< 0,004
20.	Арсен [mg/l]	< 0,00027	< 0,00027	< 0,00027	0,00091	0,00027	0,00027	0,00027		0,00030	0,00027	0,00027	0,00027

Фоновы стойности на реки и езера в района на КФС “Рожен” през 2009 год.

№	Показатели	норма	I ^{во} тримесечие		II ^{по} тримесечие		III ^{то} тримесечие			IV ^{то} тримесечие		
			р. Чепеларска извор	р. Бяла	р. Чепеларска извор	р. Бяла	р. Чепеларска извор	р. Бяла	езеро "Св. Дух" /Гривистото/	езеро "Горно" /Мълногo/	р. Чепеларска извор	р. Бяла
1.	Цвят	-	Без	Без	Без	Без	Без	Без	Без	Без	Без	Без
2.	Темп. на водата °С	-	7,4	2,6	7,2	8,8	8,6	11,8	14,4	14,8	6,8	5,0
3.	pH	6- 8.5	7,91	7,87	7,57	8,06	7,98	8,29	6,67	6,62	7,87	8,15
4.	Ел. пр-ст [μS/cm]	700	392	145	445	229	420	282	41,5	49,0	438	235
5.	Обща твърдост [mgеq/l]	7	3,30	1,32	3,68	2,12	4,24	2,84	0,32	0,40	4,64	2,44
6.	Разтворени в-ва [mg/l]	700	196	81	236	104	238	164	39,0	41,0	276	167
7.	Неразтворени в-ва	30	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
8.	Азот амониев [mg/l]	0.1	0,033	0,059	0,057	0,064	0,170	0,202	0,086	0,163	0,031	0,025
9.	Азот нитратен [mg/l]	5	0,20	0,17	0,99	0,51	0,088	0,27	0,28	0,33	0,82	0,57
10.	Фосфати [mg/l]	0.2	< 0,015	< 0,015	0,020	< 0,015	< 0,015	< 0,015	0,018	0,018	< 0,015	< 0,015
11.	Разтворен O ₂ [mg/l]	6	9,8	11,4	9,1	9,9	6,5	6,4	4,2	3,6	9,6	10,3
12.	Насищане с O ₂ %	75	97	98	86	98	65	70	46	42	92	95
13.	Перманг. окисл. [mg/l]	10	1,4	1,4	< 1	< 1	< 1	< 1	1,84	2,72	1,7	1,5
14.	БПК ₅ [mg/l]	5	< 1	< 1	< 1	< 1	< 1	< 1	< 1	< 1	1,2	< 1
15.	Мед [mg/l]	0.05	<0,018	<0,018	<0,018	<0,018	<0,018	<0,018	<0,018	<0,018	<0,018	0,018
16.	Цинк [mg/l]	1.0	0,026	0,058	0,056	0,118	0,040	0,102	0,402	0,82	<0,013	0,015
17.	Кадмий [mg/l]	0.005	<0,004	<0,004	<0,004	<0,004	<0,004	<0,004	<0,004	<0,004	<0,004	<0,004
18.	Манган [mg/l]	0.1	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02	< 0,02	0,086	0,085	0,032	<0,02
19.	Желязо [mg/l]	0.5	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	0,032	0,244	0,022	0,016
20.	Никел [mg/l]	0.05	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
21.	Олово [mg/l]	0.02	< 0,004	<0,004	<0,004	<0,004	<0,004	0,0045	< 0,004	<0,004	<0,004	<0,004
22.	Арсен [mg/l]	0.02	<0,00027	<0,00027	0,00069	0,00080	< 0,00027	0,00052	<0,00027	<0,00027	0,00053	0,00134

3.3. Растителност

Изследват се 7 вида растителни проби два пъти в годината в начало и края на вегетация начало на вегетация, резултатите от анализите по следните показатели са:

- а/ хлорофил и каротиноиди
- б/ електропроводимост
- в/ абсолютно сухо вещество
- г/ pH – стойностите се движат между 4,0 – 6,2
- д/ тежки метали

КФСРожан - 2008год.		в начало на вегетацията							в края на вегетацията						
№	Вид растителност	хлорофил А			хлорофил Б			каротиноиди	хлорофил А			хлорофил Б			каротиноиди
		свежо тегло	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	mg/kg	
1.	Смърч-1г.		642,7		310,9		30,1		723,7		313,9		50,5		
2.	Смърч-2г.		537,5		275,1		42,9		697,9		305,9		33,0		
3.	Хвойна		843,8		501,9		87,6		640,8		254,6		71,2		
4.	Мъх		808,6		400,1		127,0		275,7		146,0		39,6		
№	Вид растителност	pH	ел.пров.	абс.сухо.в.во	Pb	Cu	Zn	Cd	pH	ел.пров.	абс.сухо.в.во	Pb	Cu	Zn	Cd
1.	Смърч-1г.	4,08	325	52	0,060	2,51	27,2	0,04	4,29	235	49	0,20	1,90	30,27	<0,040
2.	Смърч-2г.	4,24	275	55	0,28	2,32	53,12	0,05	4,53	172	54	0,42	2,06	35,88	<0,040
3.	Хвойна	5,50	300	70	1,01	2,29	13,04	0,19	5,69	175	75	0,40	2,53	14,43	<0,040*
4.	Мъх	5,71	139,9	85	10,33	4,08	35,7	0,41	5,60	96	46	4,37	4,43	35,51	0,26
5.	Лишеи	5,10	100,7	87	14,07	6,71	92,9	0,49	5,16	104	80	10,49	4,87	54,11	0,39
6.	Мъртва горска растителност	6,16	167,2	89	4,51	3,87	75,2	0,20	5,79	470	82	1,57	1,61	18,85	0,050
7.	Кора от иглол.	4,98	56,4	85	5,34	4,73	37,4	0,21	5,08	47	81	6,56	4,19	26,16	0,140

3.4. Почви

Изследват се почви в 4 пункта в две дълбочини – на площадката на Национална астрономическа обсерватория, зад Мотел “Рожен” и на връх “Снежанка”.

№	ПУНКТ	pH	електропроводимост, $\mu\text{S}/\text{cm}$	Орг. въглерод, g/kg	Общ азот, g/kg	Общ фосфор, g/kg	Общ въглерод, g/kg	Живак, mg/kg
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	№213 с.Вранинци 0 – 20	6,13±0,06	-	19,67±1,18	2,28±0,18	0,450±0,041	45,16	<0,4
	1 – кръг 20 - 40	6,31±0,07	-	19,12±1,15	2,11±0,17	0,550±0,05	34,18	< 0,4
2.	№213 с. Вранинци - 0 – 20	6,28±0,07	-	26,23±1,57	2,52±0,20	0,500±0,045	54,77	<0,4
	2 - кръг – 20 - 40	6,34±0,07	-	21,57±1,29	2,82±0,18	0,550±0,050	43,85	< 0,4
3.	№2131с. Вранинци - 0 – 20	5,78±0,06	-	22,46±1,35	2,51±0,20	0,350±0,032	47,20	<0,4
	3 – кръг-20 - 40	5,95±0,06	-	25,71±1,54	2,40±0,10	0,650±0,059	50,52	<0,4
4.	КФС”Рожен” 0 - 5	6,14±0,06	64,1±2,1	51,97±3,12	5,73±0,45	0,438±0,040	115,52	<0,4
	1- кръг-5-20	6,71±0,07	85,3±2,8	35,90±2,15	3,34±0,26	0,625±0,057	61,61	< 0,4
5.	КФС”Рожен” 0 – 5	5,28±0,05	50,5±1,64	49,22±2,96	6,22±0,50	0,625±0,057	117,33	<0,4
	2 – кръг-5 -20	5,42±0,05	34,4±1,11	45,39±2,72	5,13±0,42	0,625±0,057	90,47	< 0,4
6.	КФС”Рожен” 0 - 5	6,02±0,06	65,3±2,1	50,21±3,00	6,81±0,54	0,813±0,074	150,41	<0,4
	3- кръг-5 -20	7,11±0,07	117,4±2,5	42,58±2,55	5,04±0,40	1,001±0,091	96,85	< 0,4
7.	Мотел”Рожен” 0 – 5	5,71±0,06	56,2±1,8	46,55±2,79	4,54±0,34	0,867±0,079	84,42	<0,4
	1- кръг 5 -20	6,03±0,06	49,9±1,6	32,93±1,98	2,42±0,19	0,933±0,085	36,98	< 0,4
8.	Мотел”Рожен”0 - 5	5,71±0,06	51,8±1,7	55,20±3,31	4,30±0,34	1,267±0,115	82,70	<0,4
	2- кръг - 5 – 20	5,82±0,06	43,9±1,4	30,86±1,85	2,36±0,19	1,267±0,115	35,35	< 0,4
9.	Мотел”Рожен” 0 - 5	5,54±0,06	52,9±1,7	45,81±2,75	3,93±0,31	0,933±0,085	74,60	<0,4
	3- кръг - 5 - 20	5,73±0,06	34,3±1,1	36,01±2,16	2,66±0,21	0,933±0,085	41,66	<0,4
10.	Връх Снежанка 0 – 5	4,79±0,05	75,5±2,0	82,35±4,95	11,31±0,90	0,917±0,083	176,10	<0,4
	1- кръг-5 - 20	5,08±0,05	40,3±1,3	75,04±4,56	8,70±0,70	0,916±0,083	150,15	<0,4
11.	Връх Снежанка - 0 – 5	4,99±0,05	63,2±2,1	77,37±4,64	10,73±0,86	0,750±0,068	166,90	<0,4
	2 - кръг – 5 - 20	5,18±0,05	35,0±1,1	74,64±4,48	8,68±0,69	0,833±0,076	151,95	<0,4
12.	Връх Снежанка - 0 – 5	4,94±0,05	62,2±2,0	79,17±4,75	9,97±0,80	1,083±0,099	174,27	<0,4
	3 - кръг - 5 - 20	5,12±0,05	37,8±1,2	73,17±4,39	7,92±0,63	0,750±0,068	168,83	<0,4

4.Проекти и обекти с екологично предназначение

Информация за изпълнявани проекти/ обекти с екологично значение

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източник и на финансиране	Стойно ст на проекта	Етап на развитие
1.	2.	3.	4.	5.
ГПСОВ-Смолян, В и К мрежа на Смолян	Пречиствателна станция за отпадни, реконструкция и доизграждане на В и К мрежа на Смолян ф300, ф400, ф500, ф600	Програма „ИСПА” В и К мрежа	Около 8000 х.евро Около 24 500 х. евро	Завършена, въведена в експлоатация
Събирателен канал”Кетевска махала”	Главен събирател на канални води от жилищни сгради ф300, ф400, ф500	ПУДООС	999 х.лв.	Завършена, въведена в експлоатация
Изграждане главен събирателен канал с. Стойките	Главен канализационен колектор ф300, ф400, ф500, ф600	ПУДООС	1850 х.лв за етапа	Завършена, предстои въвеждане в експлоатация

Подпорна стена – р.Черна	Защитна стена за главен канализационен колектор на Смолян от завод „Карлък” до кв.Чилингирска” ф300, ф400, ф500	ПУДООС	3500 х.лв.	Завършена, въведена в експлоатация
Възстановяване пропаднал участък на главен колектор с. Долно Влахово	Възстановен участък от ГСК преди ПСОВ-Смолян, отнесен при наводнението от мес. 8.2005г. ф1200	ПУДООС	850 х.лв	Завършена, въведена в експлоатация
Допълнително водоснабдяване с.Смилян	Водовземане от каптиран извор, помпена станция, напорен водопровод до водоем 250м3, хранителен водопровод	ПУДООС	230 х.лв за етапа	Завършен етап помпена станция, без монтажни работи
Групово водоснабдяване с.Фатово	Помпена станция „Петровица”, напорен водопровод, разпределителен водоем 25м3, основен водоем 250м3, хранителни водопроводи	ПУДООС	300 х.лв. за етапа	Етап помпена станция, напорен тръбопровод, разпределителен водоем и мръзката между тях
Групово водоснабдяване с.Стража	Каптиране на извор, външни водопроводи до селата Стража и Орешец	ПУДООС	300 х.лв. за етапа	Етап външен водопровод
Канализация с.Грохотно	Канализация-II етап с дължина около 1км, ф300, ф400, ф500	ПУДООС	560 х.лв. за етапа	Етап на завършеност на североизточната част на селото с дължина около 2 км
Канализация и водосток на ул.Пионерска кв.Настан	Канализация ф300 и корекция на дере	ПУДООС	1000 х.лв.	завършен
Канализация и водопровод с.Чала,	Външен водопровод и вътрешна канализационна мрежа, ф300, ф400	ПУДООС	330 х.лв. за водопровода 650 х.лв. за етапа канализация	Завършен водопровод и етап канализация, без СПСОВ
Допълнително водоснабдяване с.Любча	Каптиране на 5 бр. извори и външен водопровод до СШ	ПУДООС	300 х.лв. за етапа	Завършен етап около 2км и каптиране на 5 извора
Корекция на река-Доспат	Земно-насипни диги по двата бряга на р.Доспатска, след язовир „Доспат”	Държавен бюджет, Приложение 7	1000 х.лв. за етапа	Завършен етап
Канализация с.Долен	Главен клон I по главна улица и главен клон II по реката и вътрешна мрежа	ПУДООС	1000 х.лв. за етапа	Завършена частично, без главен събирател и СПСОВ
Водоснабдяване с. Долен	Главни клонове висока и ниска зона и вътрешна мрежа	ПУДООС	300 х.лв. за етапа	Завършена ниска зона на главни водопроводи, остава висока зона и вътрешна мрежа
Канализация с.СтарцевоIIетап	Корекция на дерета и канали покрай тях	ПУДООС	1000 х.лв за етапа	Остава корекция на дерете

Канализация –колектор II В-Златоград	Канализационна мрежа-Златоград	ПУДООС	1000 х.лв за етапа	Завършен етап
Водопровод и канализация с.Буково	Вътрешна водопроводна и канализационна мрежа	ПУДООС	1000 х.лв за етапа	Завършени първи етап
Реконструкция водоснабдяване на с.Върлино	Вътрешна водопроводна мрежа	ПУДООС	300 х.лв. за етапа	Завършен първи етап, без водоем
„Депозит за ТБО” в м.„Теклен дол”- Смолян	За депониране и обезвреждане на ТБО	Държавен бюджет, Приложение 7	Около 22000 х.лв, За първа клетка и стопански двор 14500 х.лв	В строителство, предстои завършване на първа клетка

5.Екологично законодателство. Превантивна дейност

5.1. Екологично законодателство и контролна дейност

През 2009г. са съставени общо 36 (тридесет и шест) акта за установяване на административни нарушения, по които са издадени 15 (петнадесет) наказателни постановления.

Най-голям дял от установените административни нарушения са по Закона за управление на отпадъците – общо 20 (двадесет) акта за установяване на административни нарушения, по които са издадени 4 (четири) наказателни постановления. Най – често констатирани нарушения са за изхвърляне на отпадъци на неразрешени за това места или не извършване на контрол по управление на отпадъците. По 15 (петнадесет) от актовете, нарушителите са предупредени на основание чл. 28, б. “а” от Закона за административните нарушения и наказания, тъй като нарушителите за първи път са извършили административно нарушение и своевременно са предприели всички действия за отстраняване на констатираното нарушение – в повечето случаи в кратки срокове са почиствани площите, замърсени с битови и/или строителни отпадъци. От горепосочените 20 акта, съставени през периода на 2009г. има издадено и още 1 (едно) наказателно постановление през януари 2010г., което ще се включи към първото тримесечие на 2010г., т.е. съставен акт в края на 2009г., а е издадено НП в началото на 2010г.

При осъществяване на текущ контрол върху факторите, които въздействат върху чистотата на атмосферния въздух са съставени 5 (пет) акта за установяване на административни нарушения. В 2 (два) от случаите преписките завършват с издадени предупреждения на основание чл. 28, б. “а” от Закона за административните нарушения и наказания, тъй като нарушителите са предприели мерки за отстраняване на нарушението или са изпълнили дадените предписания. Има издадени 3 (три) наказателни постановления. Установените административни нарушения са за: неорганизирано изпускане на емисии, не водене на дневници за хладилните инсталации или неизпълнено предписание.

За замърсяване на водите са съставени 5 (пет) акта за установяване на административни нарушения, по които има издадени 4 (четири) наказателни постановления. Има издадено 1 (едно) предупреждение на основание чл. 28 б. ”а” Закона за административните нарушения и наказания, с оглед маловажността на случая.

За биоразнообразието и защитените територии са съставени общо 2 (два) акта за установяване на административни нарушения по Закона за защитените територии. Няма издадени предупреждения на основание чл. 28, б. “а” от Закона за административните нарушения и наказания. Двете административно наказателните преписки завършват с издаване на наказателни постановления.

При осъществяване на текущия контрол по Закона за опазване на околната среда има съставени 4 (четири) акта за установяване на административни нарушения. Едната преписката завършва с издаване на наказателно постановление. Другите 3 (три) преписки завършват с издадени предупреждения на основание чл. 28, б. “а” от Закона за административните нарушения и наказания, тъй като дадените предписания са изпълнени.

За отчетния период са обжалвани 4 (четири) наказателни постановления, като 2 (две) наказателни постановления са отменени, 1 (едно) наказателно постановление е потвърдено, а по последното наказателно постановление, все още не е приключило съдебното производство, т.е. Решението на първоинстанционния съд, подлежи на обжалване пред въззивната инстанция.

За замърсяване на атмосферния въздух през периода на 2009г. са наложени 2 (две) нови текущи санкции по чл. 69 от ЗООС на юридически лица със следните обекти – 1 (една) котелна централа и 1 (един) асфалтосмесител.

За замърсяване на водите през периода на 2009 г. са наложени 1 (една) нова текуща санкция по чл. 69 от ЗООС - на 1 (едно) млекопреработвателно предприятие.

Няма нови текущи санкции наложени за замърсяване на руднични води над допустимите норми и/или при неспазване на определените в разрешителните емисионни норми и ограничения.

През отчетния период в РИОСВ - Смолян са постъпили 31 (тридесет и една) жалби и 8 (осем) сигнала. Общо 17 (седемнадесет) от тях са препратени до други компетентни институции – Общински администрации, МОСВ, Басейнова дирекция Източнореломорски район, Държавни лесничейства, РДНСК, Областна дирекция ”Земеделие и гори”, Дирекция „Гражданска защита”, тъй като са касаели проблеми извън правомощията на РИОСВ – Смолян (например: вдигане на шум в близост до жилищни сгради, изтичане на води от обществена канализация, запушена канализация, незаконна сеч, преминаване на чужди животни или автомобили през лични имоти и др.).

След извършване на проверки от страна на експерти на РИОСВ – Смолян е установено, че 23 (двадесет и три) от жалбите са неоснователни, докато 16 (шестнадесет) от тях са основателни. За решаване на проблемите, описани в жалбите и сигналите и за отстраняване на констатирани нарушения с констативни протоколи са дадени общо 12 (дванадесет) задължителни за изпълнение предписания.

5.2. Оценка на въздействието върху околната среда, Екологична оценка и Комплексни разрешителни

През 2009г. са внесени 86 уведомления за инвестиционни предложения като 6 от тях са били за продължения подлежащи на задължителна ОВОС по Приложение 1 на ЗООС, а 80 са били за извършване на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Издадени решения по ОВОС за инвестиционни предложения през 2009 г.

№ на решението	Наименование на инвестиционното предложение	Общ брой проведени консултации със заинтересувани лица	Оценка на качеството		Вид на решението		
			Степени от А до В	Степени Г и Д	Одобрява осъществяването на инвестиционното предложение	Не одобрява осъществяването на инвестиционното предложение	Прекратява процедурата
1	2	3	4	5	6	7	8
СМ-01-01/2009г. 06.04.2009г.	“База за отдих” в землището на м. „Свети дух”, с. Стойките, община Смолян в ПИ 69345.9.245 – 4.413дка; 69345.9.309 – 1.409дка; 69345.9.313 – 2.934 дка и 69345.9.314 – 5.959дка с обща площ на УПИ I и II – 14.715 дка.	8	1		X	-	-
СМ-02-01/2009г. 06.04.2009г.	“База за отдих” в поземлен имот № 064024 с обща площ по ПУП ПРЗ – 8.554 дка в м. Събора в землището на с.	7	1		X	-	-

	Буйново, с ЕКАТТЕ 06879, община Борино, обл. Смолянска						
СМ-03-03/2008г. 30.07.2009г.	"Инсталация за преработка на неметални отпадъци", намиращо се в бивша промишлена площадка на „Хевея КИМ” гр. Мадан, м. „Голямо Равнище”, в землището на с. Средногорци, общ. Мадан, обл. Смолянска	7	1		X	-	-
СМ-04-03/2009г. 30.07.2009г.	“Ваканционно селище”, намиращо се в ПИ № 012061 и 012062, в м. Горно Поляне, землището на с. Смилян, общ. Смолян, обл. Смолянска	7	1		X	-	-
СМ-05-04/2009г. 23.09.2009г.	„Находище – Брезе” за добив на трошен камък за пътно строителство, намиращо се в землището на с. Брезе, общ. Девин, обл. Смолян.	9	1		X	-	-
СМ-06-05/2009г. 09.10.2009г.	“Ваканционно селище”, намиращо се в № ПИ 050025, в м. Чинлий, землището на гр. Доспат, обл. Смолянска.	6	1		X	-	-
ОБЩО		44	6				

Контрол върху изпълнението на условията, поставени в решенията по ОВОС за 2009г.

№ на решението	Наименование на обекта	Основание за контрол	Вид на контрола		Констативни протоколи, бр.
			По документи	Чрез посещение на място	
1	2	3	4	5	6
10-4/2007	„Строителството на ски писти и лифт – връх Снежанка – с. Стойките, к.к. Пампорово”	Условия от Решението по ОВОС	-	2	2
СМ – 08-07/2006г.	“Ваканционно селище”, предвидено за изграждане в имоти ПИ 137006, 137007 и 137008 в местността “Чала”, землището на гр. Чепеларе, обл. Смолянска, с обща площ 21.816 дка.	Условия от Решението по ОВОС	2	-	-
№СМ–05 - 04/2006г.	Малка ВЕЦ “Чурековска” с водохващания на р. Чурековска, и р. Лявовска в землището на с. Чуреково, и сграда МВЕЦ в землището на с. Михалково, община Девин	Условия от Решението по ОВОС	-	1	1
СМ–01-01/2006 г.	“Ваканционно селище” намиращо се в поземлени имоти № 34038, 390006, 39007, 39030 с обща площ по ПУП ПРЗ 18.608 дка, и поземлени имоти № 41021 и 41022 обща площ по ПУП ПРЗ 8.324 дка в района на курортно ядро “Смолянски езера” - м. “Лъгът” в землището на гр. Смолян	Условия от Решението по ОВОС	-	2	2
СМ-02-02/2005г.	“Реконструкция и модернизация на регионално депо за ТБО – Смолян в м. “Теклен дол”, намиращо се в землището на гр. Смолян.	Условия от Решението по ОВОС	1	1	1
6–3/2004г.	“Изместване на път III-868 Девин – Михалково от км 41+400 до км 59+408”	Условия от Решението по ОВОС	-	2	2
11-07/2002 г.	Градска пречиствателна станция за отпадни	Условия от	-	-	-

	води – Смолян*	Решението по ОВОС			
36-16/2002г.	Хидровъзел "Цанков камък"	Условия от Решението по ОВОС	1	2	2
41-18/2002	Горубсо - Мадан АД	Програма за привеждане на дейността на обекта в съответствие с норм.уредба по ОС	1	2	2
40-18/2002г.	Горубсо - Златогард АД	Програма за привеждане на дейността на обекта в съответствие с норм.уредба по ОС	-	3	3
16-07/2002г.	Рудник "Димов дол"	Програма за привеждане на дейността на обекта в съответствие с норм.уредба по ОС	-	2	2
62-13/2001г.	ОУП СТЦ "Перелик" *	Условия от Решението по ОВОС	3	-	-
61-13/2001г.	Горубсо - Лъки АД	Програма за привеждане на дейността на обекта в съответствие с норм.уредба по ОС	-	2	2
11-03/2001г.	Път II-86 участък Рудозем-границата направление Ксанти от км.125+074 до км. 134+663	Условия от Решението по ОВОС	1	-	-
Общо			9	19	19

Издадени решения за преценяване необходимостта от извършване на ОВОС на инвестиционни предложения през 2009 г.

№ на решението	Дата на издаване	Наименование на инвестиционното предложение	Взето решение	
			Да се извършва	Да не се извършва
1	2	3	4	5
СМ-001-ПР/2009г.	16.01.2009	"Сгради за обществено обслужване"в ПИ № 003373 и 003376 м. „Котлина“, в землището на с. Селча, общ. Девин, обл. Смолянска		X
СМ-002-ПР/2009г.	23.01.2009	"Ваканционно селище и жилищна сграда" в ПИ № 69345.10.80, 69345.10.81 и 69345.10.82, кв.62, м. „Малкия поток“, в землището на с. Стойките, общ. Смолян, обл. Смолянска		X
СМ-003-ПР/2009г.	30.01.2009	"Доизграждане, реконструкция и рехабилитация на канализационна мрежа в с.Баните и изграждане на пречиствателна станция за отпадни води с.Баните и с.Оряховец по ПУП Баните – Оряховец" местност "Лъката", землище с.Баните, ЕКАТТЕ 44402		X
СМ-004-ПР/2009г.	05.02.2009	"Ваканционно селище" намиращо се в ПИ № 012061 и 012062, в м. „Горно Поляне“, землището на с. Смилян, общ. Смолян, обл. Смолянска	X	
СМ-005-ПР/2009г.	12.02.2009	"Находище - Брезе" за добив на трошен камък за пътно строителство намиращо се в землището на с.Брезе, общ. Девин, обл. Смолян	X	
СМ-006-ПР/2009г.	20.02.2009	"Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в с.Змеица, общ. Доспат" с. Змеица, общ. Доспат, обл. Смолянска		X
СМ-007-ПР/2009г.	20.02.2009	"Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в с.Барутин, общ. Доспат" с. Барутин, общ. Доспат, обл. Смолянска		X
СМ-008-ПР/2009г.	20.02.2009	"Подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в гр. Доспат" гр. Доспат, общ. Доспат, обл. Смолянска		X
СМ-009-ПР/2009г.	25.02.2009	"Интегриран воден проект и ПСОВ – с.Момчиловци" в с.Момчиловци и землището на с.Момчиловци, общ.Смолян		X
СМ-010-ПР/2009г.	27.02.2009	"Хидровъзел Барутин" намиращо се в землището на община Доспат, обл. Смолянска	X	
СМ-011-ПР/2009г.	05.03.2009	"Разширение на мюсюлманско гробище" в ПИ № 80371.35.75 и ПИ № 80371.35.76, в м. „Метилевица“, в землището на гр. Чепеларе, обл. Смолянска		X
СМ-012-	06.03.2009	"Ваканционно селище "в ПИ № 041040, 041043, м. „Далоското“, в землището на гр. Доспат, общ.		X

ПР/2009г.		Доспат, обл. Смолянска		
СМ-013-ПР/2009г.	09.03.2009	"Ваканционно селище" намиращо се в ПИ № 012018, в м. „Горно Поляне“, землището на с. Смилян, общ. Смолян, обл. Смолянска,	Х	
СМ-014-ПР/2009г.	09.03.2009	"Ваканционно селище " в ПИ № 010151, 010153 , 010155, в м. „Бориката“, в землището на с. Полковник Серафимово, общ. Смолян, обл. Смолянска		Х
СМ-015-ПР/2009г.	17.03.2009	"Ваканционно селище " в ПИ № 045188, м. „Чинлий“, в землището на гр. Доспат, общ. Доспат, обл. Смолянска		Х
СМ-016-ПР/2009г.	30.03.2009	„Реконструкция на спортен център, изграждане на обслужваща сграда и универсална сграда за спорт на закрито“ в гр. Златоград, община Златоград, обл. Смолянска		Х
СМ-017-ПР/2009г.	30.03.2009	„Изграждане на покрит пешеходен мост между ул. „Стефан Стамболов“ от О.Т.129 към бул. „България“ над река „Голяма река“ гр. Златоград, община Златоград в гр. Златоград, община Златоград, обл. Смолянска		Х
СМ-018-ПР/2009г.	31.03.2009	„Изграждане на мост над „Голяма река“ и бул. „България“, свързващ централен площад с УПИ II – градски парк, гр. Златоград, община Златоград в гр. Златоград, община Златоград, обл. Смолянска		Х
СМ-019-ПР/2009г.	03.04.2009	„Реконструкция и рехабилитация на ВиК система на с. Ягодина“, общ. Борино, обл. Смолянска		Х
СМ-020-ПР/2009г.	03.04.2009	„Реконструкция и рехабилитация на ВиК система на с. Буйново“, общ. Борино, обл. Смолянска		Х
СМ-021-ПР/2009г.	07.04.2009	„Градоустройствено и комуникационно трасе и подходи към пътя за Република Гърция“, гр. Златоград, общ. Златоград, обл. Смолянска		Х
СМ-022-ПР/2009г.	07.04.2009	„Многофункционална сграда със смесено предназначение“, УПИ I, кв.11 по плана на гр. Смолян, обл. Смолянска		Х
СМ-023-ПР/2009г.	14.04.2009	„Изграждане на интегрирана ВиК система и Пречиствателна станция за отпадни води в с. Борино, общ. Борино, обл. Смолянска“		Х
СМ-024-ПР/2009г.	26.05.2009	„Изземване на инертен материал – пясък и баластра от речното корито на р. Триградска, в землището на с. Гьоврен, община Девин, обл. Смолянска“		Х
СМ-025-ПР/2009г.	27.05.2009	„Изземване на инертни материали от речното корито на р. Триградска, в участък от реката с дължина 250м., намиращи се зад масивното водохващане за МВЕЦ „Гьоврен“, в землището на с. Гьоврен, община Девин, обл. Смолянска“		Х
СМ-026-ПР/2009г.	27.05.2009	„III – ХТС – Праг на река Чепеларска“, в землището на община Чепеларе, обл. Смолянска“		Х
СМ-027-ПР/2009г.	03.06.2009	„Разкриване на площадка за изкупуване, временно съхранение и предаване за преработка на отпадъци от черни и цветни метали“, намиращо се в УПИ XXXII – 1137, кв.66 по плана на гр. Девин, обл. Смолянска.		Х
СМ-028-ПР/2009г.	04.06.2009	МВЕЦ „Подвис“, намиращо се на р. Черна, в землището на с. Подвис, община Смолян, обл. Смолянска.		Х
СМ-029-ПР/2009г.	09.06.2009	„Изграждане на стационарен ски-влек в обхвата на СТЦ „Перелик“, в община Смолян, област Смолянска.	Х	
СМ-030-ПР/2009г.	11.06.2009	„Гробнищен парк“, в ПИ № 67653.4.375 в м.„Тиболци“ и ПИ № 67653.4.386, в м. „Падала“, в землището на гр. Смолян, обл. Смолянска		Х
СМ-031-ПР/2009г.	22.06.2009	„Интензивно риборазвъждане в съществуващо рибно стопанство Девин-4“, в ПИ № 140006, в м. „Дворище“ /Кирова ливада/, землището на гр.Девин ЕКАТТЕ 20465, община Девин, обл. Смолянска		Х
СМ-032-ПР/2009г.	23.06.2009	„Ваканционно селище“, намиращо се в ПИ № 055032 и ПИ № 056001, в местността „Добролий“, землището на община Доспат, обл. Смолянска		Х
СМ-033-ПР/2009г.	23.06.2009	„За курорт“, намиращо се в ПИ № 057097, в местността „Каркъма“, землището на община Доспат, обл. Смолянска		Х
СМ-034-ПР/2009г.	23.06.2009	„Ваканционно селище“ намиращо се в ПИ № 057106, в местността „Каркъма“, землището на община Доспат, обл. Смолянска		Х
СМ-035-ПР/2009г.	25.06.2009	„Производствена база и кариера за добив на инертни материали“, в ПИ № 53792.15.62, в м. „Будевица“, землището на с. Орешец, община Смолян, обл. Смолянска		Х
СМ-036-ПР/2009г.	26.06.2009	„Модулна пречиствателна станция за отпадъчни води на с.Триград, община Девин“		Х
СМ-037-ПР/2009г.	03.07.2009	„Ваканционно селище“, намиращо се в ПИ № 155002, 155003, 155006, в местността „Хисаря“, землището на община Доспат, обл. Смолянска и имот с пл.сн. № 1214, кв.66 по плана на гр. Доспат, обл. Смолянска		Х
СМ-038-ПР/2009г.	07.07.2009	„Предприятие за преработка на картофи“, намиращо се в УПИ VII, кв.40, Промислена зона на с. Борино, общ. Борино, обл. Смолянска		Х
СМ-039-ПР/2009г.	13.07.2009	„Курортен хотел – почивен дом“, намиращо се в ПИ № 31111.8.99, в местността „БалалиТютюнлика“, землището на гр. Златоград, община Златоград, обл. Смолянска		Х
СМ-040-ПР/2009г.	07.08.2009	„Изграждане на горски път „Свинарево – Лесът“ с дължина 904 м. и габарит 5м.“, разположен в държавен горски фонд, в землището на с. Смилян, общ. Смолян, обл. Смолянска.		Х
СМ-041-ПР/2009г.	31.08.2009	„Въздушно електропроводно отклонение 20 kV за РРС Печинско“, намиращо се в ПИ № 007017, 007018, 007019 и 007020, в землището на с. Върли дол, община Неделино, обл. Смолянска и ПИ № 025033, 025034, 025037, 025039 и 025040, в землището на с. Бориново, общ. Мадан, обл. Смолянска.		Х
СМ-042-ПР/2009г.	23.09.2009	„Разкриване на площадка за събиране на вторични суровини и черни и цветни метали“, намиращо се в имот с пл.№778, кв.12 по плана на с. Смилян, общ. Смолян, обл. Смолянска		Х
СМ-043-ПР/2009г.	23.09.2009	„Автоморга, автосервиз и автомивка“, намиращо се в ПИ № 095101, в местността „Под Калънतेпе“, землището на гр. Доспат, община Доспат, обл. Смолянска		Х
СМ-044-ПР/2009г.	26.09.2009	„Корекция и покриване на речно корито“, намиращо се на река „Тикълско дере“ в землището на гр. Смолян и землището на с.Подвис обл. Смолянска, обхваща двата бряга на р.Тикълско дере и малка част от земи попадащи в имоти №873.4 – ДГФ и №1.481 за производствени нужди на Асфалтова база „Тикале“.		Х
СМ-045-ПР/2009г.	29.09.2009	„Изграждане на трансграничен бизнес център за обмен на добри практики и насърчване на икономическото сътрудничество в региона“, намиращо се в УПИ III – Кооперативен пазар, гр. Златоград, обл. Смолянска.		Х
СМ-046-ПР/2009г.	19.10.2009	„Ваканционно селище“, намиращо се в ПИ 011187, м. „Имарет дере“, в землището на с. Кутела, общ. Смолян, обл. Смолянска		Х

СМ-047-ПР/2009г.	21.10.2009	„Изграждане на претоварна станция за община Златоград“, обл. Смолянска разположена на площадка „Ерма река“, разположена на около 400 м. след разклона за с. Ерма река.						X	
СМ-048-ПР/2009г.	21.10.2009	„Възстановяване на подпорни стени и водостоци“, намиращо се в кв.10, кв.48 и кв.59 от о.т. 50 до о.т. 56, с.Борино, обл. Смолянска по проект „Съвместни усилия за управление на риска от наводнения“, Предложението предвижда корекция на р.Боринска в регулационните граници на с.Борино						X	
СМ-049-ПР/2009г.	27.10.2009	„Изземване на инертни материали – пясък и баластра“ от коритото на р. Въча, намиращо се между селата Грохотно и Тешел, в местността „Чанлъка“, землище на гр.Девин, общ. Девин, обл. Смолянска						X	
СМ-050-ПР/2009г.	30.10.2009	„База за отдих“ намираща се в ПИ № 80159.4.112, в местността „П.Соват/Подмолата“, землище на с.Чала, общ. Борино, обл. Смолянска						X	
СМ-051-ПР/2009г.	30.10.2009	„База за отдих“ намираща се в ПИ № 80159.4.113, в местността „П.Соват/Подмолата“, землище на с.Чала, общ. Борино, обл. Смолянска						X	
СМ-052-ПР/2009г.	30.10.2009	„База за отдих“ намираща се в ПИ № 80159.7.6, в местността „Ливадите/Ст.къщи“, землище на с.Чала, общ. Борино, обл. Смолянска						X	
СМ-053-ПР/2009г.	30.10.2009	„База за отдих“ намираща се в ПИ № 80159.4.94, в местността „П.Соват/Подмолата“, землище на с.Чала, общ. Борино, обл. Смолянска						X	
СМ-054-ПР/2009г.	30.10.2009	„База за отдих“ намираща се в ПИ № 80159.4.99, в местността „П.Соват/Подмолата“, землище на с.Чала, общ. Борино, обл. Смолянска						X	
СМ-055-ПР/2009г.	13.11.2009	„База за отдих“ в ПИ № 80371.2.29, в местността „Карабалкан - Саята“, землище на гр.Чепеларе, общ. Чепеларе, обл. Смолянска						X	
СМ-056-ПР/2009г.	13.11.2009	„Хотел“, намиращо се в ПИ 80371.71.27, 71.28 и 71.29, м. „Блатево“, в землището на гр. Чепеларе, общ. Чепеларе, обл. Смолянска						X	
СМ-057-ПР/2009г.	13.11.2009	„Гробищен парк“, намиращо се в ПИ № 056002, в местността „Мутьовското“, землището на гр. Лъки, обл. Пловдив						X	
СМ-058-ПР/2009г.	19.11.2009	„Електропровод - присъединяване 20 kV за МВЕЦ „Осика“, намиращо се в части от ПИ № 132002 и 133015, в местността „Ряка“, землището на с. Брезе, общ. Девин						X	
СМ-059-ПР/2009г.	19.11.2009	„Разкриване на център за разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства и събиране и временно съхранение на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване“, намиращо се в УПИ IV по плана на гр. Рудозем, обл. Смолянска						X	
СМ-060-ПР/2009г.	27.11.2009	„МВЕЦ Орловица“, намиращо се на р. Малка Арда, в землищата на с. Малка Арда и с. Петково, общ. Баните, обл. Смолянска						X	
СМ-061-ПР/2009г.	27.11.2009	„МВЕЦ Малка Арда“, намиращо се на р. Малка Арда, в землищата на с. Малка Арда и с. Кръстатца, общ. Баните, обл. Смолянска						X	
СМ-062-ПР/2009г.	27.11.2009	„Каскада Доспат“ с местоположение: р.Доспат в участъка между кота 1005 и 578.8, в землището на с. Бръщен и с. Црънча, общ. Доспат, обл. Смолянска						X	
СМ-063-ПР/2009г.	22.12.2009	„Арт-галерия“, гр. Чепеларе, обл. Смолянска, ул. „Васил Дечев“ №33А						X	
Общо				63				15	48

Издадени преценки за необходимостта от екологична оценка на планове и програми през 2009 г.

№ на преценката	Наименование на плана/ програмата	Вид на преценката		Становища, дадени от МЗ и др. специализирани органи по искането за преценка			Забележка (Обжалване, друго)
		Да се извършва ЕО	Да не се извършва ЕО	Брой поискани становища	Брой получени становища	Орган, издал становището	
1	2	3	4	5	6	7	8
СМ-001-ЕО/2009г./13.01.2009г.	„Програма за опазване на околната среда на община Мадан“, гр.Мадан, обл. Смолянска.	-	ДА	1	1	РИОКОЗ - Смолян	не
СМ-002-ЕО/2009г./05.03.2009г.	„Програма за опазване на околната среда с част Програма за лечебните растения на община Чепеларе“ в Община Чепеларе, обл. Смолянска	-	ДА	1	1	РИОКОЗ - Смолян	не
СМ-003-ЕО/2009г./18.03.2009г.	„Подробно устройствен план на курортно ядро „Райковски ливади“ в землището на гр. Смолян, обл. Смолянска	ДА	-	1	1	РИОКОЗ - Смолян	не
СМ-004-ЕО/2009г./23.03.2009г.	„Общинска програма за опазване на околната среда на община Лъки“, землището на гр. Лъки, обл. Пловдивска	-	ДА	1	1	РИОКОЗ - Пловдив	не
СМ-005-ЕО/2009г./25.03.2009г.	„Подробно устройствен план на курортно ядро „Смолянски езера“, землището на гр. Смолян, обл. Смолянска	ДА	-	1	1	РИОКОЗ - Смолян	не
СМ-006-ЕО/2009г./08.04.2009г.	„Общинска програма за опазване на околната среда 2009-2013“ на Община Смолян	-	ДА	1	1	РИОКОЗ - Смолян	не
СМ-007-ЕО/2009г./17.04.2009г.	Изграждане на фотоволтаична централа за производство на електроенергия“, намираща се в ПИ № 119133 и 119134, в м. „Дългата бърчина“, землище на гр. Доспат, обл. Смолянска, с обща площ 6273 кв.м.	-	ДА	1	-	-	не
СМ-008-ЕО/2009г./28.09.2009г.	„Фотоволтаична централа за производство на електроенергия“, намиращо се в ПИ № 80371.72.54, в м. „Срещна махала“, в землището на гр. Чепеларе, общ. Чепеларе, обл. Смолянска, с обща площ 3,799 дка.	-	ДА	1	1	МЗ	не

СМ-009-ЕО/2009г./28.09.2009г.	„Фотоволтаична централа за производство на електроенергия“, намираща се в ПИ № 80371.70.52 и 70.64, в м. „Таванчека“, в землището на гр. Чепеларе, общ. Чепеларе, обл. Смолянска, с обща площ 5,703 дка.	-	ДА	1	1	МЗ	не
СМ-010-ЕО/2009г./04.12.2009г.	„Фотоволтаична централа за производство на електроенергия“, намираща се в ПИ № 189044, 189046 в м. „Равна нива“, в землището на с. Малево, общ. Чепеларе, обл. Смолянска, с обща площ 6,517 дка.		ДА	1	1	МЗ	не
СМ-011-ЕО/2009г./08.12.2009г.	„Фотоволтаична централа за производство на електроенергия“, намираща се в ПИ № 084023, в м. „Горния Кададжик“, в землището на гр. Доспат, общ. Доспат, обл. Смолянска, с обща площ 1,426 дка.		ДА	1	1	МЗ	не
ОБЩО	11	2	9	11	10		

Издадени становища по екологична оценка на планове и програми

№ на становището	Наименование на плана/програмата	Общ брой на проведени консултации със заинтересувани лица	Вид на становището		
			Съгласува плана/програмата	Не съгласува плана/програмата	Забележка (обжалване, друго)
1	2	3	4	5	6
СМ - 01 - 02 - ЕО/2009 год.	Общ устройствен план на курортно-туристическо ядро „Момчиловци“, план за улична регулация – „Ахматича“.	9	ДА	-	не
Общо	1	9	1	-	-

Вид преписка	брой
Общ брой постъпили уведомления за инвестиционни предложения	323
Общ брой постъпили искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС	61
Общ брой постъпили доклади за ОВОС за оценка на качество	6
Общ брой постъпили искания за издаване на становище по ЕО	1
Общ брой постъпили искания за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО	22

Участие в издаване на комплексни разрешителни по чл.117, ал.1 и ал. 2 на ЗООС

№	Показател за изпълнение	Брой	Забележки
1	2	3	4
1	Брой оператори с издадени КР за инсталации и дейности по Приложение 4 ЗООС (общо на територията на съотв. РИОСВ и само за изтеклата година на територията на съотв. РИОСВ):	3	Попадащи в т.5.4. от Приложение 4 на ЗООС;
1.1	за действащи инсталации	1	
1.2	за нови инсталации	2	
1.3	за разширени инсталации с достигане на капацитета по Приложение 4 на ЗООС	-	

Решенията по ОВОС както през 2008 така и през 2009 г. предимно са били за ваканционни селища и хотелски комплекси за които е преценено да се извърши ОВОС или са над 10 дка е попадат в приложение 1 на ЗООС. Спрямо предходната година по отношение на

провежданите процедури и издадените документи се запазва тенденцията за реализиране на инвестиционни предложения за ваканционни селища и хотелски комплекси в извън урбанизирани територии. През 2008 г. те са били 30% от всички инв. намерения, а през 2009 - 44%. През 2008 г. до 10% от всички предложения са за реализиране на пречиствателни станции за отпадни води, добив на инертни материали, корекция на реки и строителството на ВЕЦ. Тази тенденция се запазва и през отчетната 2009 г. Като цяло броя на инвестиционните предложения се е запазил. Предвид световната финансова криза от средата на 2009 година инвеститорския интерес рязко намаля. Като цяло степента на контролната дейност по издадени решения по ОВОС се запази. Не са констатирани съществени нарушения по издадените решения. От всички издадени Решения по ОВОС за курортни дейности почти на никое не е започнала реализацията му. Основната причина е драстично спадане на туристическия пазар и интереса на инвеститорите поради голямото предлагане.

Няма обжалвани решения за преценка на необходимостта от ОВОС, както и Решения по ОВОС. По отношение на комплексните разрешителни са извършени 5 проверки на оператори с издадени КР.

	2009		2008	
Издадени Решения по ОВОС	6		4	
Издадени Становища по ЕО	1		0	
Издадени Решения за преценяване на необходимостта от ОВОС	63		72	
	Да се извърши ОВОС	Да не се извърши ОВОС	Да се извърши ОВОС	Да не се извърши ОВОС
	15	48	6	66
Издадени Решения за преценяване на необходимостта от ЕО	Общо 11		Общо 12	
	Да се извърши ЕО	Да не се извърши ЕО	Да се извърши ЕО	Да не се извърши ЕО
	2	9	2	10
Извършени проверки по издадени Решения по ОВОС	28		28	
- По документи	9		7	
- На място	19		21	
- Съставени протоколи	19		20	
Проверки по издадени КР	5		-	

През годината приоритетно се разглеждаха в РИОСВ инвестиционните намерения за инфраструктурни обществени обекти и обекти за пречиствателни станции, във връзка с кандидатстване на общините за финансиране по ОП. Последните искания за 2009 г., за които е приложена на процедура по ЕО са за постъпилите инвестиционни намерения за изграждане на фотоволтаични електроцентрали, за които се процедира съгласно методическите указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда. Във връзка с изискванията на нормативната уредба при процедирането по реда на чл.2, ал.2, т.4 от Наредбата за ЕО се констатира, че органа отговорен за разрешаване устройването на територията по смисъла на ЗУТ не спазва йерархията при разрешаване устройването. Общинските администрации допускат изработването на проектите на ПУП за този вид дейност, без да съгласуват допустимостта на дейността, съгласно действащ устройствен план нагоре по йерархията или необходимостта от това. С тези пропуски при процедирането по ЗУТ за проектите на ПУП, в т.ч. и парцеларните планове не се дава възможност за прилагане на практика на стратегическата екологична оценка от РИОСВ, като компетентен орган по смисъла на Закона. Това се прилага особено за изграждането на фотоволтаични центарали и паркове.